

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SCLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm visline
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.348
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Banja št. 24.797

Socialna politika v naši državi.

Ekspoze ministra za socialno politiko dr. A. Gosarja v narodni skupščini.

ZAPOSTAVLJANJE SOCIALNE POLITIKE PO PREJŠNJIH REŽIMIH.

Proračun ministrstva za socialno politiko znaša skupno 363, 890.934 Din. Napram letu 1926-27 je ta proračun nižji za 97 milijonov 780 tisoč 505 Din. Proračunski izdatki za splošne socialne in politične namene so se znižali za več kot 50 odstot. V ministrstvu v katerega so všteti tudi izseljeniški komisariat v Zagrebu, oblastne inspekcije dela in inspekcije parnih kotlov, se po tem proračunu reducira vsega 64 uslužbencev. Poleg tega predvideva proračun ukinitve oddelka za socialno politiko v Ljubljani, v Zagrebu, v Splitu in Sarajevu, kjer bo odpuščenih oziroma pensioniranih približno 28 moči. Pri invalidskih zavodih se znižuje število uslužbencev za 26, pri dečjih ustanovah za 23, pri državnih statistiki za 16 oseb. Ukinjajo se dale izseljeniški zastopniki v New Yorku, osrednja borza dela, borza dela v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani, inspekcija za rečno plovbo v Belgradu, za pomorsko plovbo v Splitu, krajevne zaščitne dece v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani in ortopedski zavod v Trebinju.

Ta splošni pregled budžetarnih podatkov jasno kaže padanje državnega skrbstva za socialno slabše sloje v državi v vsem času od leta 1922-23 do danes. Še slabša je ta slika, če vzporedno primerjamo številke celokupnih proračunov za ta leta, ki so istočasno tako silno rastle.

Ce imamo pred očmi ta dejstva, potem ni težko razumeti, zakaj se je pri nas govorilo o sistematični likvidaciji socialne politike. Kakor je znano, je dejansko že obstojal predlog, da se ministrstvo za socialno politiko likvidira in da se njegove kompetence razdele na druge resore, predvsem na ministrstvo za trgovino in industrijo. Ta dejstva, ki kažejo, da se je socialna politika pri nas že delj časa gibal v pravcu zmanjšanja in likvidacije, moramo le obžalovati in kritizirati.

K NOVI SOCIALNI POLITIKI.

Sedanji predlog proračuna ministrstva za socialno politiko, ki ga je izdelal že moj prednik, pomenja poslednjo etapo v smeri likvidacije vojne in poveljne tedanjim izrednim razmeram prilagojene socialne politike in istočasno predstavlja ta predlog, kakor bomo videli, tudi prvo etapo na razvoju novega, gospodarskim in socialnim razmeram odgovarjajočega socialnega državnega skrbstva. Letošnji predlog proračuna ministrstva za socialno politiko je namreč v bistveni zvezi s celokupnim državnim proračunom, zlasti pa s tistimi odredbami finančnega zakona, ki navduje novo dobo ekonomskega in socialnega življenja v naši državi.

MINISTRSTVO ZA SOCIALNO POLITIKO OSTANE.

Kredit, ki jih predvideva proračun za socialne institucije, so seveda premajhni, kakor so premajhni tudi krediti za mnoge druge važne državne zavode v drugih resorih. To je gotovo napaka tega proračuna, ali napaka, ki v znatni meri neizbežno izhaja iz našega ekonomskega stanja. Tu ne preostaja za letos nič drugega, kakor da se zadovoljimo začasno s sredstvi, ki so nam na razpolago. Jedro naše socialnopolitične naloge s tem seveda ni tangirano. Ona ostane! Upam, da bomo o izvršitvi te naloge v tem letu znatno napredovali. Kot dokaz, da smo že prešli najnižjo etapo v stanju socialnega skrbstva v naši državi, nam more služiti dejstvo, da ministrstvo za socialno politiko v novem zakonu o vrhovni drž. upravi ostane, in dasi se združi z ministrstvom za zdravstvo, vendar ne, da ohrani svojo kompetenco, ampak se njegov delokrog celo razširja.

POBIJANJE BREZPOSELNOSTI GLAVNA NALOGA MINISTRSTVA.

Poudaril sem že enkrat, da smatram kot največjo in najnujnejšo socialnopolitično nalogo sedanje dobe, da se da ljudem prilika za delo in zaslužek. To ponavljam tukaj kot osnovno direktivo za moje bodoče delo in kot najvažnejšo opravičilo sedanjega proračuna ministrstva za socialno politiko. To pomeni, da se po mojem mišljenju najvažnejši socialnopolitični del celokupnega proračuna ne nahaja med številkami ministrstva za soci-

alno politiko, ampak v onem delu finančnega zakona, ki predvideva ukrepe za zdravljenje gospodarske krize in s tem ne samo sanacijo našega ekonomskega življenja, ampak tudi izpolnitev vsaj najvažnejših naših socialnopolitičnih nalog.

NAČRT ZAKONA PROTI BREZVESTNI SPEKULACIJI.

Glede dela v posameznih oddelkih ministrstva za socialno politiko samo par kratkih pripomb. Odsek za javno pomoč je ostanek oddelka za javno pomoč in prehrano, ki je obstojal do maja l. 1923. V letošnjem proračunu je v ta namen določenih samo 150.000 dinarjev, kar pomeni, da bo odsek v tem letu mogel dati samo skromno podporo v najtežjih slučajih. Ta oddelek se je baval predvsem z izvršitvijo zakona o pobijanju draginje. Vprašanje pobijanja draginje življenjskih potrebščin in brezvestne spekulacije je velike važnosti. Zaradi tega je tudi izdelalo ministrstvo za socialno politiko projekt novega zakona, s katerim se bo skupščina v kratkem bavila.

SKRB ZA IZSELJENIKE. — NAČRT KONVENCIJE S FRANCIJO.

Silno važna je za nas izseljeniška služba. V notranjosti države je ta služba že nekaj let stabilizirana, ne moremo pa tega trditi o naši izseljeniški službi v inozemstvu. L. 1921. smo dobili uredbo o izseljevanju, ki predpisuje, da se konzulat, kjer so izseljeniki, lahko dodeli izseljeniški zastopnik, da se briga za izseljence. Narodna skupščina pa je že v decembru istega leta sprejela zakon o izseljeništvu, ki določa, da se izseljeniška služba mora uvesti povsod, kjer so velike in važne naselbine naših emigrantov. V sedanjem proračunu je finančni odbor brez nadaljnjega črtal vse izdatke za izseljeniško službo v inozemstvu. Če bi pri tem ostalo, bi pomenilo, da smo popolnoma opustili skrb za 700.000 naših državljanov v inozemstvu. Da to preprečim, sem predložil amandament, s katerim se pooblašča minister za socialno politiko, da postavlja izseljeniške komisarje v inozemstvu na račun izseljenškega fonda.

S tem se ni ustvarila samo možnost, da se izseljeniška služba vzdrži v dosedanjem obsegu, ampak mislim, da bo s tem tudi izseljeniška služba v inozemstvu postavljena na soliden temelj, na katerem se bo mogla izpopolniti in razviti.

V zadnjem letu se je izselilo: V Združene države Severne Amerike 4756 ljudi, v Kanado 4908, v južno Afriko 16, v Avstralijo 1109, v Novo Zelandijo 359, v Argentino 3327, v Brazilijo 2756, v Čile 243, v Urugvaj 526, v ostalo južno Ameriko 140 in v Francijo 2000, skupno 18.230 ljudi. Iz tega se vidi, da se naši izseljeniki še vedno najbolj izseljujejo v Severno Ameriko. Največ jih je odšlo v Kanado. Čudno se zdi, da jih je toliko odšlo v Združene države, ko vemo, da je naša kvota mnogo manjša kot število izseljencev. To pa je radi tega, ker žene in otroci tistih naših izseljenikov, ki postanejo ameriški državljani, ne gredo na kvoto. Pravih delavcev se v Združene države ni izselilo skoro nič.

Od anglosaksonskih držav je treba omeniti še Avstralijo, v katero se naši izseljeniki radi izseljujejo, toda na žalost je tudi Avstralija omeila naše izseljevanje na 100 izseljencev mesečno. Latinska Amerika je za našega izseljenika manj privlačna. To pa radi tega, ker je v Južni Ameriki industrija relativno manj razvita in so izseljeniki prisiljeni, da se bavijo s poljedelstvom. Ta panoga pa zahteva mnogo dela in veliko časa. Našim revnim izseljencem pa je potreben denar takoj.

Izmed evropskih držav sprejema največ naših izseljencev Francija. Toda začetkom tega leta so morali povsem ustaviti izseljevanje v Francijo radi brezposelnosti, ki je tam nastala. Ker je v Franciji veliko naših izseljencev, zato smo predlagali francoski vladi konvencijo o medsebojni zaščiti delavcev. Baza te konvencije, ki bo v kratkem gotova, je izenačenje delavcev ene pogodbene stranke na teritoriju druge z domačimi delavci glede plače, zavarovanja, zaščite itd.

ZAŠČITA DELAVSTVA.

V l. 1926 se je odsek za delavsko pravo bavil z izdelavo pravilnikov, ki jih predvi-

deva zakon o zaščiti delavcev. Poleg tega je pod nadzorstvom tega odseka bilo delo delavskih zbornic v državi. Odsek je tekom zadnjega leta v glavnem skrbel, da delavske zbornice v državi dobe svoj definitivni ustroj, kakršnega zahteva zakon.

Kot rezultat dela tega odseka v preteklem letu smo pripravili: uredbo o delovnem času v trgovskih podjetjih, uredbo o delovnem času v obrtnih in uredbo o zapiranju trgovskih in obrtnih delavnic. Te uredbe bodo v najkrajšem času stopile v veljavo. Poleg tega je ministrstvo že izdelalo načrte o pravilniku za delavske zaupnike ter pravilniku za delavske legitimacije.

Kar se tiče delavskih zbornic, so delavske zbornice v Belgradu, Sarajevu in v Ljubljani že postale stalne, druge pa še niso dobile svojega definitivnega ustroja, a ukrenili smo že vse, da tudi te v najkrajšem času izvolijo svoje organe.

POMOČ BREZPOSELNIH IN AKCIJA ZA CENENA DELAVSKA STANOVANJA.

Delo odseka za posredovanje dela v letu 1926 se more v glavnem razdeliti v tri panoge. Velik del poslov tega odseka je zavzemalo reševanje prošelj in pritožb o zaposlitvi inozemskih delavcev, ki jih je bilo lanske leto do 15.000. Odseku je uspelo, da je to število znižal za 35 do 40 odstotkov. Tistim, katerim se je dovolilo daljnje bivanje v kraljevini SHS, se je določil rok, v katerem se mora domači delavec uvesti v dotični posel. Drugo mesto v zaposlitvi odseka zavzema posredovanje in administracija državnih posredovalnic dela, ki so obstojale v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani. Radi malih sredstev je število državnih borz znižano na ta minimum. Zasebne posredovalnice obstoje samo v Mariboru in Murski Soboti. V letu 1926 je šlo preko državnih posredovalnic do 30.000 delavcev. Posredovanje dela preko posredovalnic se je vršilo, v kolikor so dovoljevala sredstva, s precejšnjim uspehom. Brezposelnih delavcev je bilo v l. 1926 po podatkih 50 do 60 tisoč profesionalnih delavcev in 60 do 80 tisoč neprofesionalnih.

Ker so v sedanjem proračunu tega ministrstva ukinjene državne posredovalnice dela, se bo služba za posredovanje in pomoč delavcem za časa brezposelnosti organizirala iz fonda, ki se je napravil pri Državni hipotekarni banki iz zbiranja polodstotne doklade za zavarovanje. V kolikor bo sredstev, ki so se na ta način nabrala, preostajalo, bo ministrstvo pomagalo pri graditvi cenovnih delavskih stanovanj, pri čemer bodo tudi brezposelni delavci dobili delo.

Zakon o zavarovanju delavcev so izvrševali uradi za zavarovanje delavcev s svojo centralo v Zagrebu pod nadzorstvom odseka za zavarovanje delavcev pri ministrstvu za socialno politiko. Poleg okrožnih uradov so to naloge vršile tudi bolniška blagajna »Merikure« v Zagrebu in Bolniško in podporno društvo privatnih nameščencev v Ljubljani. Letos se je osnoval še en okrožni urad v Nišu.

ZA REFORMO SOCIALNEGA ZAVAROVANJA IN VEČJO SAMOSTOJNOST OKROŽNIH URADOV.

Vsi uradi so imeli 31. decembra 1926 470.755 obveznih članov in 2385 prostovoljnih članov. Odsek za zavarovanje pri ministrstvu je vršil nad delom uradov za zavarovanje dvojno kontrolo, zakonsko in finančno. Zakonska kontrola je obstojala v nadzorstvu nad razdelitvijo podpor in rent po zakonskih predpisih in naredbah ministrstva, v pregledu vseh zapisnikov ravnanj, nadzorstva, predsedništva, občnih zborov itd.

Finančna kontrola se je izvrševala tako, da je ministrstvo nadziralo financiranje osrednjega urada in njegovih krajevnih organov. Ministrstvo za socialno politiko odobrava letni proračun osrednjega urada in pregleduje račune vseh zavarovalnih ustanov v državi.

Zavarovanje, ki ga predvideva naš zakon o zavarovanju delavcev v l. 1926, ni bilo še v polnem obsegu izvršeno. Namreč zavarovanje za slučaj onemoglosti in starosti je odloženo za negotov čas, kakor tudi zavarovanje za slučaj brezposelnosti. To radi tega, ker finančna sredstva naše industrije, ki zadnja

leta trpi veliko denarno krizo, ne dovoljujejo trenutno popolne izvršitve zakona o zavarovanju.

Dosedanji sistem delavskega zavarovanja pri nas je pokazal nezdravo tendenco k birokratiziranju in neracionalnemu gospodarstvu. Naravna posledica tega je, da so režijski stroški zavarovanja previsoki. V namenu, da se pravočasno izvede neobhodno potrebna reorganizacija zavarovanja delavcev, sem zato predložil k finančnemu zakonu narodni skupščini posebno pooblastilo, na podlagi katerega bi se dela vsaj večjim okrožnim uradom glede bolniškega zavarovanja kar največja samostojnost, kar bi brezdvomno okrepilo njihovo iniciativnost in čut odgovornosti.

Poleg izvrševanja zakona o zavarovanju delavcev se ministrstvo trudi tudi glede izvršitve zakona o penzijskem zavarovanju zasebnih nameščencev za Slovenijo in Dalmacijo in vodi nadzorstvo nad pokojninskimi zavodom za privatne nameščence v Ljubljani

DELOVNO NADZORSTVO.

Služba delovnega nadzorstva se vrši na podlagi zakona od 30. decembra 1921. Ze s proračunom za 1926/27 so se zmanjšala sredstva te državne ustanove na minimum. Pa tudi s temi minimalnimi sredstvi se je zaščitilo v l. 1926. 149.304 delavcev, ki so bili zaposleni v 5662 podjetjih. Glede varnosti in higiene v delavnicah so se dosegli lepi uspehi. Posebno se nova podjetja grade po vseh tozadevnih predpisih. V l. 1926. se je dogodilo 758% nesrečnih slučajev pri delu, kar je napram prejšnjim letom gotovo malo število. To je brez dvoma uspeh delovnega nadzorstva.

ZAŠČITA INVALIDOV.

Zaščita invalidov je bila prvič urejena z uredbo od 14. februarja 1925. Ta uredba se je večkrat izpremenila, dokler ni dobila končne oblike z zakonom od 17. novembra 1925, a 2. februarja 1926 je bil izdan pravilnik za izvedbo tega zakona.

Prevedba invalidov po določilih tega zakona se sicer izpeljuje v hitrem tempu, kljub temu je pa še 40% invalidov neprevedenih. Vzrok temu je v prvi vrsti čl. 78. zakona, ki daje invalidom možnost, da obnove postopek. Te pravice se pa poslužujejo invalidi v veliki meri.

Budžet za invalidske podpore je znižan od 400.000 Din leta 1926/27. na 320.000 za leto 1927/28. Razlika je osnovana na dejstvu, da se število oseb, ki pridejo v poštev, stopnjema zmanjšuje in pa ker imajo invalidi po čl. 81. invalidskega zakona pravico do odkupa invalidnine.

Invalidski zakon, ki je sedaj v veljavi, je deloma nepopoln in nejasen. Ti nedostatki se bodo morali odpraviti s primerno reformo zakona. V prvi vrsti se pa mora postaviti odmera invalidnine na pravičnejšo bazo. Ta nedostatek se bo odpravil v najkrajšem času.

ZAŠČITA OTROK.

V prvi vrsti pridejo v poštev vojne sirote, a za temi sploh vsi otroci, ki so potrebni zaščite. Do svetovne vojne so vršile zaščito otrok humanitarna društva, po vojni pa je morala zbog velikega števila otrok in zbog izpremenjenih gospodarskih in socialnih pogojev prevzeti to skrb država kot najjačji javni funkcionar.

Prvotna organizacija državne zaščite: ministrstvo, oblastne, okrožne, okrajne oblasti, se je pa tako skrčila, da je odstal končno le odsek pri ministrstvu za socialno politiko s štirimi uradniki.

Zaščita otrok se vrši na dva načina: 1. da se oddajo otroci v družine; 2. da se nameščajo otroci v dečjih zavetiščih. Ta so se pa zelo skrčila. V letu 1920. je 74 takih domov s 5475 oskrbovanci, a danes pa le 33 z 2625 otroki. Leta 1919. je bilo po takrat ugotovljeni statistiki 40.000 popolnih sirot, 250.000 deloma osirotelih. Danes se je to število zmanjšalo, daloma, ker so že dorasli in postali pridobitno sposobni, deloma ker so jih posinovili bližji sorodniki.

Toda zaščita otrok mora ostati, ker je to važno notranje državno vprašanje, obenem pa tudi kulturno vprašanje.

STANOVANJSKO VPRAŠANJE

Stanovanjske razmere v celni državi niso povoljne. V Zagrebu je bilo nerešenih v preteklem letu 1250 prošelj za stanovanja; Ljubljana potrebuje še ca 600 stanovanj, a Maribor ca 200. Upanje je, da se bodo razmere v doglednem času izpremenile. Na zidanje hiš bo ugodno vplivala oprostitev državnega davka na novozgrajene hiše. Pa tudi minister za socialno politiko je že podvzel korake za zboljšanje. Od februarja t. l. se podeljujejo ceneni krediti uradnikom za zidanje hiš. Ta fond znaša 12.000.000 Din za celo državo. Istotako se bo porabil denar, ki se je stekal v hipotekarni banki na podlagi čl. 110 fin. zakona za leto 1922-23. večidel za zidavo cenjenih delavskih stanovanj. Ta akcija bo služila dvojnemu namenu: nudila bo delo brezposelnim ter delavcem dostojna stanovanja.

Stanovanjska zaščita.

Dodeljevanje stanovanj po obstoječem stanovanjskem zakonu preneha s 1. majem

1927. S 1. novembrom t. l. bi morala biti odpravljena po obstoječem stan. zakonu sploh vsaka stanovanjska zaščita. Ker bi pa bila nevarnost, da bi prenehala zaščita v najneprimernejšem času, bo potrebno misliti na to, da se ob enem s reguliranjem najemnin uredi prehodno stanje tako, da se ne bi prigodilo, da bi bili najemniki ravno za zimo na cesti.

To so glavni podatki o delu ministrstva za socialno politiko v preteklem letu in glavni obrisi za delo v bodočem letu.

Minister opozarja, da je bodoče delo tudi tega ministrstva v zvezi z načrtom vlade o gospodarsko politični reformi in da se bo moglo to delo izvršiti v okviru tega skromnega proračuna, radi česar prosi narodno skupščino, da odobri predloženi proračun ministrstva za socialno politiko.

Naročajte „Slovenca“!

Pospešena proračunska debata v narodni skupščini.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Narodna skupščina je v soboto zborovala pozno v noč in končno sprejela proračun ministrstva za kmetijstvo.

V nedeljo je skupščina pričela delati ob desetih dopoldne. Pred dnevnim redom je predsednik Marko Trifković stavljal predloge, katere prinašamo na drugem mestu in ki imajo namen zasigurati pravočasno sprejetje državnega proračuna. Vlada večina je sprejela predsednikov predlog.

NAPOVED RUDARSKEGA IN GOZDNEGA ZAKONA.

Takoj nato je podal ekspozice minister za šume in rude Krsta Miletić.

Minister je napovedal enoten rudarski zakon za celo državo. Načrt je izvršen. V državni režiiji je sedaj 14 premogovnikov, dva rudnika za železo, 1 solarna in nekaj manjših rudnikov. V letu 1920-21 smo producirali 12 in pol milijonov centov, leta 1921-22 13 in pol milijonov, leta 1922-23 14 in pol, leta 1923-24 15,5, leta 1924-25 zopet 15,5 in 1925-26 11 in pol milijonov centov premoga. V državni upravi se producira 35 odstotkov vse produkcije premoga v državi. Čisti dobiček državnih rudnikov je znašal 13 do 14 odstotkov. Minister izraža bojazn, da bo produkcija še padala. V Ljubli se proizvaja tri milijone centov, v Varešu 1 milijon železa. V državni režiiji je tudi solarna na Kreki. Naša država potrebuje 1.400.000 kvintalov soli. Kreka producira 600 tisoč kvintalov, monopolska uprava 150 tisoč kvint., ostalo množino moramo pa uvažati iz inozemstva. Izdehuje se zakon o gozdnih in gozdni upravi. Zelo je važno vprašanje pogoditvenja. Za pogoditven vseh krajev bi bilo treba 25 milijonov dinarjev neprestano 50 let zaporedoma. Mi pa imamo na razpolago samo tri milijone, ki jih določa proračun, in 4 milijone, ki jih plačujejo podjetja v taksah. Lesna industrija preživlja veliko krizo. Zato so se napravili koraki, da se zniža izvozni tarif. Ministrstvo je storilo vse, da se kriza omili, treba bo pa delati še več let, da se ta industrija upostavi v celoti.

K debati so se oglasili Jagatić, dr. Krizman, Grol, Kokanović, Valer. Pribojević in Vilder. Vlada večina je nato proračun sprejela.

EKSPOZE TRGOVINSKEGA MINISTRA.

Takoj nato je dobil besedo minister za trgovino in industrijo Milan Simonović, ki poda kratek ekspozice o proračunu svojega ministrstva. Napoveduje zakon o reorganizaciji gospodarskih zbornic in delniških družb.

Proračun bo pravočasno sprejet.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Z ozirom na to, ker ni prišlo med zastopniki parlamentarnih skupin do sporazuma in z ozirom na obstrukcijo Radiča in samostojnih demokratov je predsednik narodne skupščine Marko Trifković včeraj stavljal predlog o skrajšanju debate. Večina je te predloge sprejela. Zato je absolutno sigurno, da bo proračun sprejet do 1. aprila. Seje narodne skupščine trajajo od včeraj dalje nepretrgano od 9 zjutraj do 9 zvečer. Ob 9 zvečer se prične seja finančnega odbora. Včerajšnja seja finančnega odbora je trajala od 9 zvečer do 5 zjutraj. Tudi današnja bo trajala najbrž celo noč, da se sprejmejo vsi predloženi amandementi.

Opozicija je proti temu odločno protestirala. Naknadno se je spomnila, da pomenja sprejetje teh predlogov onemogočitev njenih obstrukcijskih del. Ti predlogi se glase:

1. Da se mora proračunska debata končati do 1. aprila.
2. Da mora debata trajati neprestano od 9 zjutraj do 9 zvečer.
3. Da ima pri vsakem oddelku proračuna govornik pravico v imenu svoje skupine govoriti 1 uro. Da imajo pri oddelku finančnega zakona skupine, ki štejejo nad 20 poslancev, pravico, da prijavijo štiri govornike, da govorijo v svojem imenu, pri manjših skupinah pa po en govornik.
5. Pri proračunih ministrstev za gozdove in rudnike, trgovino in industrijo, agrarno reformo, socialno politiko in državnih dohod-

Podrobneje je govoril minister o naši zunanji trgovini, ki je bila zadnja tri leta aktivna. Predvojne srbske trgovinske pogodbe so se razširile na celo državo.

Srednje tehniške šole so v Sarajevu, Splitu, Ljubljani in Belgradu. V državi je 305 obrtnih šol. V Daruvaru je strokovna šola za lesno industrijo. Trgovskih šol je v državi osem. Obširno govori o pomenu turizma in nje važnosti za našo državo, posebe za naše finance.

Nat. so govorili Ivan Krajač, Kurbegović, Krizman in Šumenković. Potem se je vršilo glasovanje. Vlada večina je sprejela proračun trgovinskega ministrstva.

MINISTRSTVO ZA SOCIALNO POLITIKO.

Po glasovanju je skupščina pričela z razpravo o proračunu ministrstva za socialno politiko. Minister za socialno politiko dr. Andrej Gosar je podal obširen, temeljit in izčrpen ekspozice (katerega prinašamo v izveščku na drugem mestu). Zbornica ga je poslušala z velikim zanimanjem. Minister je žel za svoja izvajanja burno pritrdjevanje in živahen aplavz.

Za njim je dobil besedo hrv. fed. dr. Bazala. Ob 9. uri zvečer je predsednik prekinil sejo. Skupščinska seja se je nadaljevala danes ob 9. Govorili so poslanci Vujić, Agatanović, dr. Kežman, Budisavljević.

AGRARNA REFORMA.

Nato je vladna večina proračun sprejela. Takoj nato je prišel v razpravo proračun ministrstva za agrarno reformo. Minister Milan Simonović je podal obširen ekspozice, v katerem se je v glavnem bavil z zgodovinskimi razvojem agrarne politike v naši državi. Navajal je posamezne konkretne slučaje naše agrarne politike in našega zakonodajstva.

O ekspoziciji in o proračunu se je pričela živahna debata. Ob devetih zvečer je bilo glasovanje. Vlada večina je proračun sprejela. Nato je predsednik sejo prekinil in sklical prihodnjo za jutri ob devetih dopoldne.

FINANČNI ODBOR.

Po skupščinski seji je takoj prišel z razpravo finančni odbor, ki je vzel v pretres še preostale amandemente. Tekom noči pridejo v razpravo najvažnejši amandementi.

Skupščina bo razpravljala še o štirih oddelkih proračuna, in sicer o državnih dohodkih, rezervnih kreditih, finančnem zakonu in o proračunu ministrstva za izenačenje zakonov.

kih imajo skupine čez 20 poslancev pravico prijaviti po dva govornika. Govorniki govorijo v svojem imenu 15 minut. 6. Ekspoziciji ministrov, katerih proračuni so v razpravi, ne smejo trajati več kot 1 uro. Končni govori ne smejo trajati nad 35 minut. Čim se sprejme en oddelek, se preide na drugega. Predsednik se pooblašča, da lahko vzame besedo poslancu, ki bi skušal dalje govoriti kot ima po tem sklepu pravico.

Ti predlogi so bili sprejeti v celoti. Do njih je prišlo radi tega, ker so se k posameznim proračunom prijavili številni govorniki, pri nekaterih pa 50, pri finančnem zakonu celo 100. Če bi govorili vsi ti govorniki, bi na ta način proračunska debata trajala do 10. aprila. S sprejetjem teh predlogov je onemogočena vsaka obstrukcija in odpadejo vsi ti že prijavljeni govorniki. Na ta način je zasigurano, da se bo proračun do 1. aprila sprejel.

NAŠE PRIJATELJSTVO S POLJSKO.

Varšava, 28. marca. O priliki ratifikacije pogodbe o prijateljstvu in tesnem sodelovanju ter pogodbe o arbitraži med Poljsko in Jugoslavijo je došlo v sejni delu toplih manifestacij za poljsko-jugoslovansko bratstvo. Poslanci so viharno klicali Jugoslovonom in Jugoslaviji.

Omejitev redukcij na železnici na minimum.

USPEŠNA PRIZADEVANJA JUGOSLOVANSKEGA KLUBA.

Belgrad, 2. marca. (Izv.) Danes se je v glavnem železniškem ravateljstvu vršila konferenca oblastnih železniških ravateljev radi porazdelitve po proračunu določenih vrst in redukcije osebja. Ljubljansko ravateljstvo sta zastopala Knežević in načelnik Vargazon. Ker so proračun ministrstva za železnice pod prejšnjo vlado v kateri so sedeli radičevci, glede izdatkov znatno zmanjšali, je bilo prvotno določeno, da se v Sloveniji reducira 42 odstotkov železničarjev, med temi večinoma delavci. Naši poslanci so neprestano intervenirali v ministrstvu in v glavnem ravateljstvu, da naj redukcije v Sloveniji opuste ali vsaj omeje. Merodajni činitelji v ministrstvu so trdili, da pride v Sloveniji na en kilometer železnice 9 železničarjev, v Vojvodini pa samo 5. Radi tega so v Belgradu neprestano zahtevali, da se železničarji v Sloveniji reducirajo. Jugoslovanski klub je storil vse, da se redukcije omeje. Poslanec Žebot je vsak dan konferiral v ministrstvu z ministrom in glavnim ravnateljem o tej zadevi. Izročil je posebno spomenico, v kateri opozarja ministra na veliko nevarnost, ki preti prometu v Sloveniji, ako bi se redukcije izvedle. Železničarji se upravičeno razburjajo. Bati se je, da si bo železničarstvo samo poskušalo zaščititi svoje pravice. Danes pa se je na konferenci ravateljstva sklenilo, da se po 1. aprilu reducira samo 8 do 10 odstotkov nastavljenega delavstva, uradnikov in poduradnikov, ki imajo polna leta. Na njih mesta ne pridejo novi. V delavnicah se ne bo reducirail noben delavec. V progovnih sekcijah se bodo reducirail sezonski delavci. Dokler se ne bo dobilo dovolj kredita, se bo delovni čas za ostalo delavstvo nekoliko skrajšal. Minister je izjavil, da bo skušal dobiti naknadne kredite, da bo povečal kapaciteto železniške delavnice v Mariboru in da se bo reducirano delavstvo na progah čez nekaj časa zopet sprejelo na delo.

Amandementi v finančnem odboru.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Včeraj dopoldne ob 7 se je pričela seja finančnega odbora, ki je razpravljala o amandementih prosvetnega

ministrstva. Fin. odbor je amandemente sprejel in takoj nadaljeval razpravo o amandmajih ministrstva za notranje zadeve. Najvažnejši amandement tega ministrstva se tiče izvedbe občinskih volitev in organizaciji občin v Vojvodini Bosni in Hercegovini.

Ko se je pričela seja skupščine, je fin. odbor prekinil razpravo in jo nadaljeval ob 9 zvečer. Opozicija je ostro kritizirala stare avstrijske zakone, ki so še v veljavi v Bosni in Hercegovini in po katerih naj bi se izvršile volitve. Minister za notranje zadeve je sprejel nekatere zahteve opozicije. Po novem amandementu se izvrše letos tudi občinske volitve v kmetijskih občinah na Hrvatskem in sicer po zakona iz leta 1922.

Finančni odbor je nato še sprejel amandement ministrstva za vojno in mornarico, za vere in za zdravstvo. Pred razpravo o amandementih ministrstva za javna dela je odredil predsednik desetminutni odmor. Pozno v noč je sprejel finančni odbor tudi te amandemente.

Seja ministrskega sveta.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Včeraj popoldne je bila seja ministrskega sveta, ki se je bavil z razpravo o proračunu. Za razpravo se potrebuje še 70 ur. Zato bo delala skupščina od devetih zjutraj do devetih zvečer, tako da bo proračun sprejet najkasneje 31. marca ob deveti uri zvečer. Vlada je ukrenila vse potrebno, da se preprečijo morebitni naklepi opozicije, ki bi šli za tem, da bi se pravočasno sprejetje proračuna onemogočilo. Dalje je poročal minister za vere o interkonfesionalnem zakonu in zakonu o organizaciji pravoslavne cerkve.

KONFERENCA MALE ANTANTE.

Bukarešt, 28. marca. Tukajšnja »Politik« javlja, da se bo vršila konferenca Male antante po vsej priliki meseca julija, in to v Tatrach ali v Pragi. V Bukarešti se že vrše priprave. Merodajni krogi upajo, da se do tega časa izgladijo vsa trenja, ki so v zadnjem času nastala med državami Male antante.

TRGOVSKA POGAJANJA MED JUGOSLAVIJO IN GRČIJO.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Med našo in grško državo se budo v kratkem pričela pogajanja za trgovinsko pogodbo. Naši delegaciji, katere je že imenovana, načeluje Kukić.

Naš spor z Italijo.

Anketa ali »sporazum«?

Belgrad, 28. marca. (Izv.) V merodajnih krogih izjavljajo, da je po poročilih naših poslanikov Italija pristala na mednarodno komisijo. Vendar naša vlada še ni prejela to stvarnega direktnega obvestila merodajnih mednarodnih činiteljev. Po polslužbenih vesteh je končnoveljavno odločeno, da se izvrši pregled tudi v Albaniji. Velesile se sedaj posvetujejo glede tiranskega pakta kakor tudi o odločbi veleposlaniške konference iz leta 1921., ki daje Italiji mandat za zaščito Albanije. Pariz in London bi bila očitvidno naklonjena misli, da se med Italijo in Jugoslavijo uvedejo neposredna pogajanja in tako doseže popoln sporazum glede Albanije.

Italija nam hoče vsiliti nov Rapallo.

Rim, 28. marca. (Izv.) Časopisje je v vprašanju spora zaradi Albanije umolknilo. Iz tega je razvidno, da smatra Mussolini položaj kot zrel za diplomatsko delo. Akcija za poravnavo spora je očividno v angleških rokah.

Poučeni krogi izjavljajo, da je dvoje gotovo: Italija prvič ne bo pristala na to, da bi se preiskava razširila tudi na italijansko oboroževanje in drugič ne bo pristala na to, da bi preiskavo vodilo Društvo narodov.

Kar se tiče sporazuma z Jugoslavijo, ima Italija pripravljene sledeče pogoje:

1. Belgrad mora ratificirati nettunsko pogodbo, toda z gotovimi izboljšavami za Italijo kot odškodnino za dolgotrajno odlaganje.
2. Jugoslavija mora opustiti svoje stališče nasproti italijanskim načelom glede Albanije.
3. Jugoslavija mora pristati na carinsko-politične olajšave, ki so potrebne za praktično uresničenje ogrske svobodne cone na Reki.

Pred Društvo narodov.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) V tukajšnjih diplomatskih krogih izjavljajo, da Jugoslavija ne bi smela odstopiti od zahteve, da se razčisti njen spor z Italijo glede Albanije pred Društvom narodov. Jugoslavija je bila diplomatsko napadena pred vsem svetom, zato ima pravico, da zahteva zadoščenje. Razen tega je ravno italijanska demarša jasno po-

GRČIJA IN JUGOSLAVIJA.

Atene, 28. marca. Opozicija je v parlamentu interpelirala zaradi nedavnih izjav bivšega jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Ninčiča. Odgovarjal je zunanji minister Michalokopoulos, ki je rekel, da mu izjave dr. Ninčiča oficijelno še niso znane, pač pa je prečital izjave sedanjega jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Perića, s katerimi se popolnoma strinja. Dolge in plodne borbe so spojile Grčijo in Jugoslavijo v medsebojno prijateljstvo, a enako tudi obojestranski politični in gospodarski interesi govore za prisr-

no sodelovanje obeh dežel. Dejstvo, da je grški parlament odklonil ratifikacijo sklenjene konvencije, ni nič izrednega; tudi srbska vlada 1. 1914. ni hotela ratificirati grško-srbske pogodbe. Politiki, ki sestavljajo današnje grško vlado, so vnaprej izjavili, da se konvencija ne bo ratificirala, ako ne bo temeljila na popolni ravnopravnosti obeh pogodbenikov in bo posegala v suverenost grškega naroda. Minister zahteva časa, da more konvencije in vse okolnosti zadostno proučiti; določbe, ki so koristne, se sprejmejo tudi v novih pogajanjih.

Demanti našega dunajskega poslanštva.

Dunaj, 28. marca. (Izv.) Tukajšnje jugoslovansko poslanštvo je izdalo sledeče naznailo: Trditve albanskega konzula na Dunaju, Pasquala Saracija, ki jih je podal v javni polemiki proti Fan Noliu o sporazumu med Belgradom in Moskvo, so popolnoma izmišljene.

Demanti albanske vlade.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Tiranska vlada je izdala demanti glede izjav Cena bega, ki so jih objavili belgrajski listi. Demanti naglašajo, da Cena beg nima pooblastila za take izjave. Tiranska vlada je označila svoje stališče inozemskim zastopnikom v Tirani ustmeno, a albanski poslanik v Rimu je dobil za svoje izjave od albanskega zunanjega ministra potrebna navodila.

Orjaška borba na Kitajskem.

Šanghaj, 28. marca. V soboto je dospel semkaj generalissimus kantonskih čet Čang-kaišek. Ob tej priliki so se vršile v kitajskem delu mesta ogromne demonstracije, ki se jih je poleg armade vdeležilo nad stotisoč oseb. Čang-kaišekov avtomobil je pomotoma vozil skozi francosko koncesijo, kjer so ga ustavili in dalj časa zadržali. Čang-kaišek je nato stopil v stik s francoskimi oblastmi in imel popoldne pogovor s francoskim poveljujočim generalom. Zatrjuje se, da je Čang-kaišek zahteval odstranitev vseh barikad proti popolnemu jamstvu za varnost tujcev. Francoski general je zahtevo odbil.

Čang-kaišek je nato objavil ostro izjavo, ki se smatra kot napoved diplomatske in gospodarske ofenzive kantonske vlade proti inozemskim koncesijam. Čang-kaišek pravi v glavnem:

»Prvič v življenju Kitajske je dobilo javno mnenje tolik vpliv na potek dogodkov, da more izpremembo mednarodnega položaja izsiliti. Ko pride čas za odpravo neenakih pogojev, potem ne bomo uporabljali sile, marveč se bomo pogajali, in sicer opri na le na javno mnenje našega 400 milijonskega naroda, marveč tudi mnogih milijonov izven Kitajske. Proti državam, ki nastopajo za ohranitev koncesij in neenakih pogojev, se bomo poslužili gospodarskih sredstev, predvsem bojkota. In ne bomo prej mirovali ne počivali, dokler se sedanji položaj temeljito ne izpremeni, neglede na to, koliko vojnih ladij in vojakov se še koncentrirajo na Kitajskem. Pravica mora zmagati in pravica je na naši strani.«

Madjarska.

Kontrola na Ogrskem in Mala antanta.

Budimpešta, 28. marca. Merodajni krogi priznavajo, da je veleposlaniška konferenca na predlog Francije sklenila, da se mora glede odprave vojaške kontrole na Ogrskem vprašati za mnenje Mala antanta. Kakšen je bil odgovor posameznih držav Male antante, ni znano, vendar nihče ne dvomi, da je odprava kontrole sklenjena stvar in da kontrolna komisija 15. aprila t. l. zapusti Budimpešto.

Ogrska socialna demokracija za jugoslovansko orijentacijo.

Budimpešta, 28. marca. Osrednji odbor ogrske socialnodemokratske stranke je imel sejo, na kateri je poročal posl. Payer o poteku zadnjega kongresa II. internacionalne. Govorec, zunanji politik, je rekel, da je prepričan, da je v interesu Ogrske edinole politika, ki je usmerjena v pravico demokratične Jugoslavije. Ob sklepu je odbor sprejel resolucijo, v kateri se izraža za splošno mirovno politiko, v zmislu katere je treba revidirati indirektno mirovne pogodbe. Sinek fašističnega imperijalizma na Balkanu pomenja nevarnost za evropski mir. Ogrska soc. demokracija se zavaruje proti zunanji politiki, ki bi postavila Ogrsko v službo imperijalističnih ciljev fašizma in kapitalistično-imperijalistične svetovne politike.

KLEBELSBERG V RIMU.

Rim, 28. marca. Rimska univerza je podelila ogrskemu naučnemu ministru grofu Klebelsbergu častni doktorat. Promocija se je izvršila na slovesen način. — Klebelsberg je odpotoval v Firence in Milan, odkoder se vrne v Budimpešto.

PROTI ZENSKI VOLIVNI PRAVICI NA FRANCOŠKEM.

Pariz, 28. marca. Parlamentarni odsek za volivno reformo je s 7 proti 5 glasovom odklonil predlog za žensko volivno pravico.

Glede dogodkov v Nankingu pravi Čang-kaišek, da se je nahajal grič Socony, na katerem so prišli pod ogenj inozemci, v bojnem ozemlju. Plenitve so zagrešile roparske tolpe in pa Rusi, ki se bore v severni armadi.

Šanghaj, 28. marca. Britanske oblasti izvajajo spricho nadaljujoče se protiangliške propagande neizprosno nepopustljivost. V soboto zvečer je dospel novih 1200 mož devonshirske garde in 20 bojnih letal. Čete so z godbo odkorakale v vojašnice. Tudi Združene države in Japonska so odposlale znatna ojačenja. V Pekingu se vrši posvetovanja med zastopniki Velike Britanije, Amerike in Japonske za skupno akcijo.

V Šanghaju in Nankingu je sedaj mir vzpostavljen, le v predmestjih se še dogajajo plenitve, toda kantonske oblasti so vsem zločincem neizprosno za petami. Smrtna kazen je na dnevnem redu.

Med delavstvom je v teku gibanje za nov generalni štrajk, ker koncesije odklanjajo delavci, ki so se vdeležili zadnjega štrajka. Strokovne organizacije zahtevajo odstranitev barikad. Komunisti propagirajo poštni štrajk. Francoske oblasti se boje novih zapletljivosti in hočejo vse inozemce v francoski koncesiji preseliti v mednarodno naselbino.

V Šanghaju, 28. marca. (Izv.) Kantonske čete so večeraj zaplenile neki angleški parnik. Angleška križarka je ladjo vzela nazaj, vojaške razorožila in zaprla. Sovražnosti proti tujcem se vedno bolj kažejo. Na meji francoske koncesije so nabiti letaki proti tujcem. Japonska je poslala na Kitajsko nova ojačenja čet in več vojnih ladij.

Ukralinska nevarnost.

Moskva, 28. marca. Centralni odbor komunistične zvezne stranke je napovedal odločen boj »Samostojnim« Ukrajincem. V Kijevu je zaprtih 60 Ukrajincev, predvsem pristašev prof. Hruševskega. S posebnim odlokom vojnega komisarijata so razpuščeni nekateri oddelki, ki so kazali posebno hrepenenje po samostojni Ukrajini. »Vojaki so odposlani v srednjo Rusijo, kjer bodo služili pod nadzorstvom politične uprave. Na kolodvorih v Kijevu in Harjkovu je bilo veliko kričanja: »Hetj z moskalji! Naj živi samostojna Ukrajina!« in slično.

PRED ŽELEZNIČARSKO STAVKO NA ČESKEM?

V Praga, 28. marca. (Izv.) Železniški minister je v soboto izdal nov službeni red, ne da bi poprej sklical konferenco z železničarji, ki so zahtevali spremembo tega reda. Radi tega je nastalo razburjenje med železničarji, ki zahtevajo, da se novi službeni red umakne. Če vlada tem zahtevam ne bo ustregla, je pričakovati, da pride do javnega boja. Situacija je kritična. Tudi službeni red za poštne uslužbenke je bil izdan, ne da bi se poprej vršila pogajanja, kakor je to minister obljubil.

MARXOVA VLADA PROTI VERNITVI BIVŠEGA CESARJA VILJEMA.

Berlin, 28. marca. Dne 1. julija t. l. poteče zakon o zaščiti republike. Pristaši republike se boje, da se ne bi potem takoj vrnil v Berlin bivši cesar Viljem. Pruski deželni zbor in pruska deželna vlada sta se obrnila na osrednjo vlado z zahtevo, da poskrbi pravočasno, da se to ne zgodi. Tukajšnji merodajni krogi izjavljajo, da bo sedanja Marxova vlada — in to s pritrditvijo tudi nemških nacionalcev — brez vsakega dvoma ukrenila potrebno, da se Viljemu prepreči povratek. Najbrže se bo v ta namen zakon o varstvu republike podaljšal.

Podpirajte naše dijake!

Nekaj misli po prvi repriži romantične opere „Tajde“.

Ne bom govoril o glasbi in tudi ne o operi kot taki, so že drugi storili in opravili svoje delo, če prav ali ne, in v koliko prav, jim bo sodila bodočnost in čas. Morda zanimala koga še povsem privatna sodba enega slovenskih kulturnih delavcev, katerega je skozi dolga leta velik del publike priznaval kot takega. G. skladatelj nam ga je dal ljubezno na razpolago:

Ljubljana, dne 14. marca 1927.

Velečastiti gospod P. Hugolin!

Šinči sem užival ob Vaši sveži, mladi, v srce segajoči glasbeni umetnosti. Smatram za svojo srčno potrebo, da Vam k popolnemu uspehu iskreno čestitam!

Veliki masi, ki je željna plemenitih sadov domače umetnosti, ste odprli nov studenec lepote in bogastva. Tej masi se pridružuje z odličnim spoštovanjem vdani Vaš učenec z novomeške gimnazije.

Osebo bi se pa rad pomudil pri libretu in pri vtisih, ki jih je napravila name scenična upri critev.

O libretu imamo kritiko Adamičovo (Jutro), 15. III. 1927) in tudi že odgovor avtorja samega dr. I. Preglja (I. c. 19. III. 1927). Ker je libreto in opera sedaj last slo-

venskega naroda, se pač sme tudi o tem še potem razpravljati, ko se je avtor neopravičeno skromen, izognil vsake daljše debate.

S tem preidem k posameznim točkam Adamičeve kritike. Libreto je romantična fabula, snov povzeta iz globovernega srednjega veka, kateremu je bila vera ne samo slučen okrasek, ampak bistven del vsega življenja.

I. dejanje. »Starec in starka« sta za celo zgodbo brez pomena, magister Severus pa za napoto, tako tudi v drugem dejanju. Se bolj pa v tretjem. Slučajno opazimo tik po odhodu ladje nekega črno oblečenega moža, ki skoči v morje in kakor sklepamo iz drugega dejanja, priplave na ladjo. (Adamič.)

V vsaki operi, da v vsaki povesti je marsikaj brez pomena za bistveni potek dejanja. In to v libretih svetovno znanih oper: Wagner, Verdi, Bizet, Mozart, Kreutzer, Strauß, d'Albert. Toda specifični vonj dobe, miljeja pa nam nudijo in podajajo prav take osebnosti. V libretu »Tajde« imamo sholarja in družabnika — prosim ne služabnika! — Jurija, ki s svojo šegavostjo zanese v skupino romarjev tisti veseliti snov srednjeveškega brezdomstva, ki ga vsi ljubijo in cenijo — sholar je bil pesnik in pivec in častnik in sel in

Primerjaj samo H. v. Hofmanstala libreto za Straußovo opero »Der Rosenkavalier«. — Koliko nastopov, ozir. vmesnih oseb, ki navidezno opero zavlačujejo, potek glavnega dejanja oslabe, v resnici pa podajajo milje, kjer se giblje glavni junak in junakinja.

Najnovejši klerikalni škandal

se je po »Jutru« zgodil z izmenjavo stanovanjskih sodišč, pa se zaradi tega silno usaja, češ, da je to partizanstvo, da se s tem ubija avtoriteta te institucije, izpodkopava zaupanje javnosti v objektivnost sodišč ter dosedanjim članom teh sodišč še povrh prizadene težka žalitev, kakor da bi bili svojo službo nevestno vršili. In kar je še takih »Jutrovih« klobasarij. — Ravno iz tega jutrovskega čofiranja pa se najbolj vidi, kako je ta slavna SDSarija smatrala tudi stanovanjska sodišča za svojo izključno domeno in privilegij. Torej partizanstvo a priori in a posteriori! Seveda, kjer so jutrovci, tam ni partizanstva; kjer so klerikalci, tam pa je partizanstvo. Doslej pri stanovanjskih sodiščih, ko so sedeli tam možje, ki jih »Jutro« zase reklamira, ni bilo partizanstva, zdaj pa, ko so zamenjani z drugimi, ki jih »Jutro« proglašja za klerikalce, zdaj pa je to naenkrat partizanstvo in zdaj bo trpela avtoriteta te institucije in izpodkopavalo se bo zaupanje javnosti v objektivnost teh sodišč. Kdo bi se ne smejal? In težko žalitev, prizadejano dosedanjim članom teh sodišč, vidi »Jutro« v tem revirementu, pri tem pa ne pomisli, da so ravno te iste njegove opazke težka žalitev novih članov teh sodišč. Mi bi le radi vedeli, kje stoji zapisano, prvič da morajo stanovanjski sodniki biti le ljudje, ki so

»Jutru« všeč, oziroma ki niso »klerikalci«, drugič pa, da pomeni članstvo stanovanjskega sodišča nekako dosmrtno funkcijo. Sicer pa je bila izprememba na stanovanjskem sodišču tako nujna in davno potrebna, da se je ob tej vesti razveselila cela Ljubljana in bi »Jutro« storilo bolje, če bi to stvar pustilo lepo pri miru.

Dober diplomat.

Gospod Spalajković, poslanik naše države v Parizu, je v »Tempsu« podal svoje mnenje o sedanjem albanskem sporu. To mnenje g. Spalajkoviča je po svoji obliki in vsebini taka navdušena ovacija za g. Mussolinija in njegovo politiko, da se nam vse zdi, da mora biti tu nekaka pomota: da namreč te izjave v »Tempsu« niso od gospoda Spalajkoviča, ampak od italijanskega poslanika v Parizu, da se je torej »Tempsov« interviewer zmotil v osebi. Če so pa te izjave vendarle od g. Spalajkoviča, potem moramo g. Mussoliniju tembolj častitati na g. Spalajkoviču. Pa, ker se ravno govori, da bo italijanski poslanik v Belgradu g. Bodrero odpoklican, bi mi za to mesto g. Mussoliniju najtopleje priporočali g. Spalajkoviča. Boljšega zastopnika bi si Italija ne mogla izbrati; mi pa g. Spalajkoviča tudi prav radi odstopimo. In tako bi dobila Italija ob enem popolno nademestilo za nettunske konvencije.

Na koga se opira italijanski režim v Istri.

Prejeli smo sledeče pismo in ga objavljamo:

Velečenjeni gospod glavni urednik!

Na Vašo prošnjo z dne 22. t. m., da kot bivši župnik-dekan v Kerkavcih poročam natančno o ljudeh, navedenih v poročilu »Slovenec« z dne 25. februarja 1927, št. 45 in objektivno popišem vso zadevo, Vam sporočam sledeče:

Sem bil od 23. novembra 1900 do 23. novembra 1923, do mojega izгона, t. j. 14 let župnik-dekan v Kerkavcih, poznam prav dobro razmere in ljudi tam. Glede dogodkov od 23. novembra 1923 naprej po moji odsotnosti ne morem dati natančnega pojasnila, ker dobim le malo poročil od tam, v zadnjem času sploh nič.

Kar pa Vaš list z dne 25. febr. 1927 št. 45 poroča o dogodkih, ki so se vršili za časa mojega službovanja v Kerkavcih in o imenovanih fašistih, je vse resnično, ker sem vse sam doživel in čutil na lastni koži, in sem pripravljen pričati kjer in komurkoli brez kakršne koli omejitve ali želje osebnega razračunavanja. Saj so mi fašisti z mojim izgonom napravili nehoti le veliko ljubav, da sem se rešil neznoznega položaja; nimam tedaj povoda za neresnična poročila.

Napad na mojo osebo v župnišču dne 11. aprila 1921. 40 mož naskakovalne čete sta povzročila fašista Pepo Derin in Anton Gorela z učiteljem duhovnikom Daleggio, saj sta se o tem javno hvallila; oba pretepača, nasilneža in postopača.

Derin je vedno pretepal svojo ženo Ano, da so mu morali karabinjeri in pozneje enkrat tudi fašisti orožje prepovedati.

Anton Gorela iz St. Petra (S. Petro dell' Amata), je bil pred vojno z Italijo prvi agitator slovenske stranke, ki ga je kot notoričnega pretepača, nasilneža, pravdarja in zapravljiva odstranila iz svoje srede; a po zasedbi italijanske vojske se je takoj udnjal za italijanskega propagatorja in fašista. Zapravil je vse svoje obilno premoženje in našli so ga v mlaki krvi ubitega dne 1. junija 1924. Sum umora je letel na njegovega lastnega sina, tudi fašista Antona, ki je bil z očetom vedno v prepiru in pretepu. Bil je v preiskovalnem zaporu, a spuščen, ker se mu umor ni mogel dokazati. — Natančni popis dogodka in značaja teh fašistov bi nudilo okrajno sodišče v Piranu l. 1924.

Pepo Derin, javni pretepač, je hujskal svoje

tovariše fašiste, da bi me s samokresi prisilili italijansko pridigovati na praznik Vseh svetnikov. Temu se je uprl fašist Pepin Breč; ko sem mu to očital, je tajil in sodnijsko postopal proti Pepinu Breču. Priče so potrdile hujskanje Derina na napad, in je moral plačati vse sodnijske stroške. — Dokaz sodnijski akti v Kopru l. 1923. Derin je bil ustreljen dne 28. novembra 1924 v Padeni na pohođu.

Učitelj Daleggio je pa zbežal v Švico in tam nesrečno končal. Zakaj? To bi povedala šolski nadzornik v Kopru in škof Bartolomasi. —

Direktorij fašija je po svojem tajniku Dr. Salvetti v Piranu obžaloval, da je privolil v napad na mojo osebo in mi pod kaznijo usmrtnitve prepovedal pridigovati slovensko, a mi je 11. maja 1921 zopet dovolil slovensko pridigo. Kdo se je temu upiral? Zopet slovenski krakovski fašisti, ki so javno govorili, da bodo Dr. Salvettija iz fašija izključili, ker je zopet dovolil slovensko pridigo. V tem trenutku, ko so mi karabinko nastavili na srce, da me ustrelje, ako ne podpisem izjave, da ne bom pridigoval slovensko, so med seboj govorili slovensko — dokaz, da so bili napadovalec fašisti na mojo osebo 11. aprila 1921 Slovenci-odpadniki.

Fašisti so mi ukradli srebrno uro, vsa privatna pisma in slovenske župne pečate, ukradli so v St. Petru (St. Petro dell' Amata) posestniku Kuzmiču pri nasilnem pohodu okoli 2000 lir denarja, mu stoličili vse vino in zažgali senenik. — O tem pričajo akti okrajnega sodišča v Piranu l. 1921.

Sem bil kot zastopnik cerkve ud kralnega šolskega sveta v Pomjanu (Ponguano) v manjšini, vedno so imeli Slovenci odpadniki; razpravljalo se je slovensko, ker slovenski renegati niso bili zmogni v govoru pravilne italijanščine, a pravi Italijan, tajnik de Gravis je vodil zapisnik le italijansko, ker so to zahtevali slovenski odpadniki proti mojemu predlogu, da se zapisnik vodi slovensko. A po izbruhu vojne z Italijo in po internaciji italijanskega mislečega župana Bartolicha, so ti odpadniki zahtevali slovenski zapisnik in odstranitev tajnika Italijana de Gravisja, a jaz sem se temu uprl, ker me je bilo sram glasovati s takimi neznačajneži, ki obračajo svoje prepričanje le po vetru, ki piše! Zato mi je bil imenovan tajnik pozneje hvalažen, in se je uprl moji internaciji po italijanski vojski,

Dejanje naj bi se izvršilo bolj v ozadju in tisto mahanje s sekirami, se res vidi nekam indijansko, preostri kriki ter ropot pa uduše glasbo, česar bi ne smelo biti.

V tretjem dejanju se zdi g. Adamiču odveč »prvi del slike z ženskim zborom, nastopom Germane in magistra.« Na Španskem smo, živahnost je tam doma, južno solnce in južna kri vse drugače pojeta in se gibljeja — kot sever. In ali ni nastop dekle-otrok kot obet nečesa vesolega, česar se ne vemo, pa srce sluti, kot nekak božajoč smehljaj božje dobrote? In zopet Severus! Kdor pozna vse tiste sekte srednjega veka, pretirano stroge, ki vsepovsod le božjo jezo vidijo ter oznanjajo, se njegovemu nastopu ne bo čudil, in prav tako je zanj nekaj naravnega spontani izraz nevolje vernih in zaupnih src iz ljudstva. Ljudstvo priznava grešnost, sprejme rado pokoro, toda zaupanja v božjo milost si ne pusti jemati. In opera je religiozna in je romantična! Celo tisto nerganje med branjem pisma me pri premijeri ni prav nič motilo.

Sicer se pa ta dva, Jurij in Marjetica kot sluga vedeta preveč svobodno pri svoji gospodi.

Da ni ne Jurij sluga g. Erazma, temveč njegov družabnik in ne Marjetica služkinja gospodične Tajde, temveč njena drugarica, sem že poudaril. To dejstvo seveda položaj in obnašanje zelo spremeni. In potem tudi ni tako težavno umevati Marjetičino vlogo, ki se je meni zdela dobro in naravno rešena. Ob važnih dogodkih stoji na strani svoje gospo-

katero so zahtevali slovenski odpadniki, sedaj fašisti! — O tem priča tozadevni zapisnik krajnega šolskega sveta v Pomjanu po internaciji župana Bartolicha.

Tacega sračaja, mišljenja in moralne kvalltete so vsi drugi slovenski fašisti. Naj se fašizem le zanaša na te junake, o prvi priliki izdajo Italijo, kakor so izdali svoj slovenski rod! Z italijanskimi fašisti, posebno z onimi iz starega kraljestva, se lahko prav dobro razume vsak pošten Slovenec. Jaz sem bil po napadu s tajnikom fašija v Piranu Dr. Salvettijem prav dober prijatelj, dasiravno sva bila nasprotnega političnega mišljenja.

Največja napaka italijanske fašistovske vlade je, da je odstranila ljudstvu slovenske duhovnike, da zabranjuje slovenske pridige in da se zanaša na slovenske fašiste. To zmoto bo enkrat gotovo obžalovala, a znabitno prepozno. Saj slovenski duhovniki in verno ljudstvo so po rappalski pogodbi

bili vedno lojalni italijanski podaniki, zahtevali so le postavnim potom pravice svojemu jeziku, kakor je o priliki razprave o rappalski pogodbi v italijanski zbornici v Rimu kralj Viktor Emanuel III. na slovesen način v prestolnem govoru zagotovil: »Da se bodo spoštovali slovenski jezik, kultura, običaji in čustva slovenske manjšine v Julijadi Benečiji.«

To moje pismo s podpisom izročite lahko g. generalnemu konzulu Italije v Ljubljani, da ga pošlje g. Mussoliniju, in ga tudi lahko objavite v Vašem listu, ker sem pripravljen o resnici pričati povsod.

Tržič, 26. marca 1927.

Z odličnim spoštovanjem

udani Matej Škerbec,

bivši župnik-dekan v Kerčavcih — Istra.

Kaj se godi doma

Po „Borbini“ akademiji.

Je zunaj v življenju gotovo čas, ko okrog nas vse poje in vriska, vriska podnevi, vriska ponoči, ko zažari in zablješ obzorje, ko hoče eno drevo prerasti drugo, ga prekosit v cvetju in lepoti. Kmalu se pa prva sila poleže, zelenje prepreže ves ta šumni svet, mir in tišina zavladata vse naokoli. In vendar življenje ne zastane; kar se je prvokrat vzbudilo, ne zaspi, marveč hoče živeti in rasti naprej do popolne oblike in zrelosti.

Tiho in mirno se je pripravljala »Borba« na svojo sobotno akademijo. Ni udarjala na veliki boben, na votlo zvenečo reklamo, vabila je pa na svojo prireditel vse, o katerih je menila, da se zanimajo za mladi katoliški pokret med sodobno mladino. »Borba« je mlado društvo, letos ji je dočakati šele peto leto. Zato nima starih, na pergamentu zapisanih programov in okorele tradicije, ne pozna vršila in pompa. Prvi člani, pi so ji stali ob rojstvu in ji peli ob zibel, zapuščajo prav sedaj njene vrste in se uvrščajo med starejšinstvo. Vse to je pokazala tudi sobotna akademija; poleg hišnih članov so prišli sami fantje in dekleta od Krekove mladine, od katoliških akademskih društev »Danice« in »Zarje«. Tudi zastopniki naprednih akademskih društev »Jadrana« in »Triglava« so se odzvali našemu vabilu. Med ta mladi svet so prišli tudi nekateri starejšine.

Pred to pestro družbo vesele mladine smo nastopili Borci s svojo akademijo. Bil je naš program prejšnji kot bogat, tako da smo ob vsaki novi točki skušali pokazati kaj naše miselnosti in čustvovanja, pa tudi kaj premoremo in znamo. Gostje so hvalili skrbno izbrane pevske in orkestralne točke, močnej utis je napravila deklaracija Vodnikov, kulminacijo pa je doseglo razpoloženje ob globokem programatičnem govoru in ob »Borbinic himni. Iz govora je izžarel klic za novim modernim človekom, za človekom, ki bo katoliško misel dosledno kazal in izvajal v vsem svojem življenju, v borbi za novo religiozno kulturo, za bodajoči socialni red. Misel borbenosti živi med akademsko mladino, vendar hočejo mladi Borci, da ne ostane samo last akademskih vrst, marveč da preide na ljudske mase. Zato hočejo iti med delavstvo, med Krekovo mladino; kajti ravno proletarski razred bo radi svoje močne človečanske, religiozne, pravne in stanovske zavesti najboljši nosilec in borec katoliških idej! Zato je premostiti vse, kar je dosedaj ločilo in razdvajalo ročnega in duševnega delavca. Treba bo mnogo sil in naporov. Kajti naš mladočloveški človek je tradicionalen, ves zaverovan v staro liberalno-materialistično kulturo, počasi misli, še počasneje sprejema. Tudi velik del mladine stoji križem rok in čaka mirno kakršnekoli bodočnosti. Pa nas ostane še vedno na tisoče, stotisoče, kakor nam je zaklical Vodnik v svoji deklaraciji. Danes še nismo zadosti močni; močna katoliška in proletarska zavest se je še premalo razživila v naših dušah. Vendar ostanemo nosilci novih kali, novega življenja, novega družabnega reda. Da si ohranimo to

zavest, pa bomo ostali kulturosonni in kulturoborbeni.

Delu slava in čast, našim gostom in prijateljem izraz hvalečnosti za dobrohotnost in obisk med nami, tovarišem Borcem pa veliko življenjskih sil, poguma in požrtvovalnosti.

Naj bi sobotna akademija pomenila uverturo k našemu tihemu in vztrajnemu delu v bodočnosti.

O osnutku zakona o avtonomnih mestih.

Maribor, 29. marca.

Notranje ministrstvo je poslalo mariborski občini osnutek zakona o avtonomnih mestih v naši državi. V kategorijo jugoslovanskih avtonomnih mest jih spada 64, med temi so Belgrad, Zagreb in Ljubljana direktno podrejena notranjemu ministru. Vsa ostala avtonomna mesta spadajo pod oblastno nadzorstvo in nimajo z njimi okrajna glavarstva nobenega nadzorovalnega stika. Po tem zgoraj imenovanem osnutku bo dobil tudi Maribor nazaj vse avtonomne pravice, katere je svojčas veliko županstvo popolnoma nezakonito preneslo z magistrata na okraj. Glavarstvo. Osnutek zakona pravi nadalje, da morajo biti meje avtonomnega mesta tudi zunaj v naravi odločno vidne. In ravno ta paragraf 6 glede mej bo tudi odločil pri vprašanju inkorporacije mariborskih okoliških občin.

Magistrat je ta zakonski osnutek razmnožil in ga bo prešidural pravni odsek ter stavlil eventuelne spremembe, ker notranje ministrstvo hoče imeti osnutek s predlogi nazaj tekom enega meseca.

Sedaj, ko gre za končno ureditev avtonomnih pravic, bo moral tudi Maribor napoti vse v okviru zakona dovoljenje moči ter sile, da dobi nazaj, kar mu gre.

V nedeljo telovadna akademija J. O. Z. v »Unionu«!

Požar na Bledu.

V ponedeljek zjutraj okrog pol 2 je izbruhnil požar pri Krevljicu — Slivnik — na Bledu. Pogorel je popolnoma lesen hlev. Nevarnost za okolice je bila velika, vendar se je nadaljnja nevarnost ker ni bilo vetra in je deževalo, s pomočjo požarne brambe preprečila. Posestnik — 6 letni otrok brez staršev — je bil zavarovan le za neznatno vsoto. Kdo je ogenj podtaknil, še ni znano.

Velikonočni prazniki preloženi?

Ne vemo nič o tem! Ostali bodo, kakor so določeni. Zato ne odlašajte z naročili obel! Vsakdo naj si čimprej naroči v priznani najboljši oblačilnici pri trvdki

Drago Schwab — Ljubljana.

Ludvik van Beethoven.

† 26. marca 1827 — 1927.

Ves kulturni svet obhaja v teh tednih in dneh stoletni spomin smrti enega največjih glasbenih ženijev človeštva — Ludvika van Beethoven. Rojen 16. decembra 1770. leta v Bonnu ob Renu je izgubil tekom decenijev svojo nacionalno pripadnost — njegovo ime in dela so postala mednarodna kulturna last, ponos in veselje Evrope.

Prvi glasbeni pouk mu je nudil oče sam, enajstleten se je učil ob Bachovi priročni knjigi »Wohltemperiertes Klavier« in 13leten je postal cembalist pri kapeli volivnega kneza, ki ga je l. 1787. poslal tudi za kratko dobo na Dunaj. Za stalno se je preselil na Dunaj šele l. 1792., ko ga je k temu pregovoril Haydn.

V mladostnih letih so nastala prva dela: klavirske skladbe in manjši drobci, ki jih pa sodobna kritika ni posebno ugodno ocenila. Toda že v teh navidez nezrelih delih se zrcali Beethovnov značaj in razvoj. V njegovi naravi, v temperamentu so bila združena toliko nasprotja, ostra in trda — ki so zahtevala neizprosno in vztrajno boj za notranjo ubranost. Bila mu je dana darovitost, ki je nebo deli vsakih tisoč let enkrat, a zraven zopet strastna in razburljiva nprav, porenška vesela in pojoča kri se je mešala s težko flamsko. Prešerna veselost se je menjavala z nekako odurnim in trpkim samotarskim. In prav ta last-

Dnevne novice

★ Nj. Vel. kralj Oblastnemu središču trezne mladine: »Nj. Vel. kralj je z zadovoljstvom sprejel izjavo vdanosti, katero ste poslali v imenu redne skupščine oblastnega središča trezne mladine za Slovenijo in je blagovolil odrediti, da se sporoči Njegova iskrena zahvala. — Minister dvora.

★ Boni, izdani ob zamenjavi kronskih bankovcev, in plačilo davkov. Na razna vprašanja kedar bodo davkarje sprejemale bone oz. priznanice kot plačilo zaostalih davkov, pojasnjujemo, da je to predlagano kot amandman k finančnemu zakonu in bo z njim vred stopilo v veljavo, ko skupščina zakon sprejme. Tozadevna navodila bodo torej finančne delegacije in davčni uradi dobili šele po 1. aprilu.

★ Romanje na Velehrad bo trajalo od 12. do 18. avgusta. Med potjo se bomo ustavili na Dunaju in v Bratislavi; prenočili bomo v Bratislavi. Od tam se bomo peljali skozi najlepše slovaške kraje; na Velehrad bomo dospeli 14. avgusta popoldne. Z Velehrada se bomo 15. avgusta popoldne odpeljali v Prago. Dne 16. in 17. avgusta ogledovanje Prage; vmes izlet v Staro Boleslavo, znamenito češko božjo pot. Dne 18. avgusta bomo doma. Cene: II. razred 1300 Din; III. razred 900 Din; v tem je vračunjena vožnja, hrana in prenočišče. Prijaviti se je treba na naslov: Odbor za romanje na Velehrad, Ljubljana, Rožna ul. 11, za lavantinsko škofijo pa v Mariboru, Glavni trg 7. Priglasenci bodo prejeli začasni program in položnice za plačevanje potnine v obrokih, kakor bo naznanjeno v programu.

★ Odlikovanja. Z redom sv. Save IV. stopnje so odlikovani: akad. slikar Ivan Vapotič, knjigarnar L. Schwentner, višji šolski nadzornik v pok. Franc Gabršek in odvetnik dr. Janko Zirovnik; z redom sv. Save V. stopnje pa učitelj konservatorija Karol Jeraj in igralec Pavel Razberger; zlato kolajno za civilne zasluge pa je dobil Anton Jakl, sluga drž. licejske knjižnice v Ljubljani.

★ Iz šolske službe. Ravnatelj kočevske gimnazije Anton Burger je napredoval v 4. skupino I. kategorije. Okr. šolski nadzornik Ludovik Černej v Celju je upokojen.

★ Redukcija na carinarnici. Na mariborski carinarnici so bili reducirani uradniki Slavič, Ognjanovič, Valjarevič in Pišof. Upokojena sta dva uradnika.

★ Knjige Goriške Mohorjeve družbe. Goriška Mohorjeva družba bo izdala jeseni 1927 sledeči književni dar: 1. Koledar za leto 1928; 2. Jaklič: »Ob srebrnem studencu«, zgodovinska povest; 3. Terčelj Filip: »Za domačim ognjiščem«, pomenki o družinskem življenju; 4. Zgodbe sv. pisma stare zaveze za šol in dom; 5. Kako zdravimo živino? Nauki za živinorejce. — Udnina s poštnino znaša 30 (trideset) dinarjev. Naročila sprejema Prosvetna zveza v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7. Poštno ček. račun Prosvetne zveze v Ljubljani 11333. Poštno ček. rač. Gor. Moh. dr. 20446.

★ Na Brezjah ima 30. t. m. ob 11. uri konferenco polovica sodalov iz dekanije Radovljica.

★ G. komandantu divizijske oblasti. V nedeljo so bili vpoklicani vojaški novinci, s katerimi so prišli tudi župani kot spremljevalci. Novince so župani oddali takoj, nato so pa morali čakati na objave več ur. Na vprašanje kje se dobe objave, so pošiljali župane — bilo jih je okrog 70 — od sobe do sobe in to od 1. do pol 5. ure popoldne. Prepričani smo, da bo g. komandant ljubljanske divizijske oblasti ukrenil, da se te sekature županov prihodnjik ne bodo več ponavljale. — Več prizadetih.

★ Občni zbor županske zveze se je vršil zadnjo nedeljo v Mariboru. Potrjen je bil ob tej priliki stari odbor.

★ Razpisano katehetsko mesto. Na I. dekliški osnovni šoli v Mariboru je razpisano mesto stalnega kateheta z obveznostjo poučevati do polne obveznosti tudi na I. dekliški mešč. šoli obenem pa, v kolikor to pripušča njegova služba, pomagati tudi v dušnem pastirstvu. Pod enakimi pogoji je razpisano mesto v Šoštanju. Prošnje je vložiti do 30. aprila t. l.

★ Inženirski izpit so položili na tehnični fakulteti univerze v Ljubljani gg. arhitekti Herman Huss, Karol Huss in Josip Trebše. Novim inženirjem čestitamo!

★ Anketa za ustanovitev obrtno-nadaljevalne šole za najbližjo mariborsko okolico. Okrajno glavarstvo desni breg sklicuje za 2. aprila v prostore glavarstva posebno anketo, na kateri se bo sklepalo glede ustanovitve nove obrtno-nadaljevalne šole za Studence, Pobrežje in Tezno. Na tej anketi bo zastopana tudi mestna občina.

★ Izredna starost. Pri Sv. Miklavžu pri Hočah je bila 26. t. m. pokopana Marija Babič, ki je dosegla visoko starost 91 let. Do lanske jeseni je bila še precej čvrsta, letošnija zima jo je podrla. Bila je dobra, vrla mati in gospodinja. Naj uživa večni mir po dolgem in trudopolnem življenju!

★ Zdravilišče Rogaška Slatina. Še en mesec nas loči od sezone, ki, po sedanjih naročilih sodeč, obeta biti ena najbogatejših. Da se oživi zdravilišče tudi v času izven glavne sezone, so se določile posebno nizke cene za celotno tedensko oskrbo. Za državne uradnike in revnejše sloje 450—600 Din, za ostale goste 550—750 Din (celodnevna hrana, stanovanje, kopeli, takse in enkratna zdravniška ordinacija). V glavni sezoni stane penzija (stanovanje in hrana) 70—110 Din. Da more uprava po možnosti ustreči željam cenj. gostov pri dodelitvi stanovanj, se priporoča čimprejše zasiguranje istih. Zahtevajte prospekte!

★ Natečaj za zborovodje in kapelnika. Hrvatsko pevsko in glasbeno društvo »Kuhač« v Osijeku razpisuje natečaj za društvenega zborovodjo in kapelnika, ki mora biti popolnoma glasbeno usposobljen. Društvo ima moški zbor, ženski zbor in orkester s skupno 120 izvršujočih članov. Redno zaposlenje: ob nedeljah 6 skušenj. Reflektanti naj pošljejo svoje pismene ponudbe z označbo kvalifikacije, dosedanjega delovanja in zahtevo plače na društvo do 31. marca t. l. V Osijeku je mestni konservatorij, kjer je možnost zaposlenja.

★ Podpornemu društvu slopih, Ljubljana. Wolfova 12, so darovali: mesarski pomočnik zadruge mesarjev in prekaževalcev 300 Din, dr. I. Bole 150 Din, Hranilno in posojilno društvo Ptuj 150 Din, Posojilnica, Trebnje, 100 Din, Reich Josip, tu, 20 Din, Birola A. 200 Din, Veinberger Mirko 50 Din, Drnovšek Ivan, Mihelič M., Kos F., Miler M., vsi v Zagorju ob Savi po 20 Din, Govejšek R., Hraštel Ivan, Kočevar A., vsi iz Zagorja ob Savi po 15 Din. — Vsem plemenitim darovalcem iskrena hvala!

★ Dražba lovov. Lova občin Begunje in Stari trg se bosta oddajala na javni dražbi v zakup za dobo od 1. julija 1927 do dne 1. aprila 1932 pri okrajnem glavarju v Logatcu dne 25. maja ob 10., odnosno ob 11. uri. Dražbeni pogoji so razpoloženi na vpogled v uradu okrajnega glavarja v Logatcu.

★ Zastonj — spalno sobo. V nedeljskem oglasu pod tem naslovom je gospod inserent pozabil dostaviti besedo: Maribor.

★ Napenjanje, bolečine v črevesih, bodljaje, tiščanje v prsih, srčno napako odstrani naravna »Franz Josef« grenčica in ustavi naval krvi na možgane, oči, na pljuča ali na srce. Zdravniška priznanja govori o res presenetljivih uspehih, ki so jih dosegli s

dične, sicer se pa svobodno kreče. Da bi pa poroka Marjetice z Jurijem »bila neljub decrescendo, ne morem priznati. Tu je zame tista vonjava domačnosti, neprisljenost, in to, kar človek pričakuje že od kraja, ko prvič nastopi v prvem dejanju.

»In Sattnerjeva glasba? Rekapitulacija je njegovih del, še poglavljen, poskušajoča se sem ter tam z modernimi, polpreteklimi, harmoničnimi tvorbami...«

Ko sem o tem vprašal p. Hugolina, mi je rekel: »Prav nič je ni — da pa je podobnost, ali je to kaj čudnega — saj ima Beethovnova IX. simfonija tudi zelo veliko podobnosti z Misso sol. v D-dur — ampak to ni rekapitulacija.« Smeje se, je še pristavil: »Sicer naj pa kritiki pišejo in govore — mi bomo pa naprej peli, vsak po svoje.« —m—

Naznanilo!

Kdor želi letos imeti prvovrstno in najmodernejšo slikarjo, naj naroči le pri trvdki

Ivan Martinc, slikar in pleskar, Ljubljana, Poljanska c. 20. Cene konkurenčne in solidne.

Nedosegljiva Eau de Cologne Chypre Bourjois — Paris

Poravnajte naročnino!

nosti,« pravi dobri poznavatelj Beethovnov, »tvorijo bistveno temeljno potozo v njegovih delih: tihi, zasanjani monologi in zopet dionizijskotitanski hrumeči finali.« Vse obzorje, vsa omika, vsa njegova izobrazba se v notranjosti pretvori v glasbo. In kljub temu, da so zanj razmere neugodne, da je značaj do skrajnosti uporen in samosvoji, se on bje in bori ne samo za svoje ideale, temveč za ideale svojega časa — nove dobe. Ne samo v peti simfoniji, temveč tudi v drugih delih sili ta močena borba na dan in pojavlja se tista vse obvladajoča in vsedosegajoča njegova upornost. In isti je Beethoven še v poznejših letih, ko je ves naglušen in osamel — njegova »deveta« je ena sama močena izpoved in credo v življenje in veselje. Njegova dela: Najbolj znane so njegove simfonije — devet po številu. Največkrat se izvajajo V. in IX. (Simfonije se vrste: C-dur, D-dur, Es-dur ali »Eroica« posvečena prvotno Napoleonu I., nato knezu Lichnovskemu, B-dur, C-moll, F-dur (znane tudi pod imenom »pastorelle«, A-dur, F-dur, D-moll (kjer nastopi tudi kor v Schillerjevi »Himna veselja«). Mejnika v glasbi sta njegova maša »Missa solemnis« in opera »Fidelio«. Znan je tudi njegov oratorij »Kristus na Oljski gori« ter glasba k Goethejevi drami »Egmont«. Poleg tega še nešteto manjših in večjih del, narodnih pesmi, plesov, kvintetov

• Vseuč. profesor dr. Ludwig Schiedermaier, Bonn, »Im Schritt der Zeit« 224.

itd. O njegovi glasbi so pisali strokovnjaki in ljubitelji že cele knjige in jih bodo še. Eno je bistveno: vse je črpal iz svoje bogate in globoke notranjosti, znal je dati čustvom in občutjem tako resničen, globoko-oseben izraz, in to s toliko strastjo, kot nihče pred njim in nihče za njim.

Telesno je bil majhne, čokate postave in ne posebno lepe zunanosti. Lepo pripoveduje Friderik Wöhner, Beethovnov prijatelj, čigar sodobni zapiski o njem so šele letos zagledali beli dan. O obrazu pravi, da ga najboljša slike niso povsem dobro podale — zakaj njegov obraz se neprestano spreminja, pri smehu je bil videti kakor poreden deček, ki misli samo na šale, čelo je bilo lepo oblikovano, četudi mogočno in obokano. Neka dama mu je rekla nekoč: »Beethoven, kako imate vi lepo čelo« — in on nato: »Poljubite vendar potem lepo čelo.« Oči so se neprestano spreminjale in ko je bil v ognju ustvarjanja, se je zdela, da vse na njem vibrira.

Zelo je ljubil oseben svobodo, nikoli ni delal kakih kompromisov s plemiškiimi krogi, kjer se je gibal. O tem je znanih toliko anekdot, pristnih in nepristnih, ki so res duhovite, četudi tuhtam robate.

1797 se ga je lotila ušesna bolezen, ki se je vedno slabšala, in prešla naposled v popolno gluhost. 1825 je pričel bolehati, pritisnila je vodenica in 26. marca 1827 je na Dunaju umrl.

Dr. R.

»Franz-Josef« vodo pri ljudeh, ki veliko so-
dijo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spe-
cierijskih trgovinah.

★ Zadnji dnevi meseca potekajo. Skrbna
gospodinja razmišlja, kaj mora za kuhinjo
kupiti pri svojem trgovcu. Pri tem naj pač ne
pozabi na Ziko, kajti otroci jo pijejo radi ter
je ne morejo več pogrešati.

★ Perilo, kravače, nogavice itd., srajce
po meri v 24 urah. — Oglejte si te lepe in
ugodne stvari brezobvezno v trgovini. —
P. Magdič, Ljubljana.

★ ITO — zobna pasta najboljša.

★ Ameriška pooblastila preskrbi in druge
ameriške posle uredi najhitreje in ceno: Dr.
Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana,
Miklošičeva cesta 6, poslopje Ljudske po-
slojnice.

Tvrda Julio Meini d. d.

avoz kave — priredi 31. marca in 1. in 2. aprila
v novo otvorjeni podružnici, Vodnikov trg št. 5
brezplačno

poizkusno kuhanje kave

ter Vas vlijudno vabi k prijaznemu obisku.

Ljubljana

© Cecilijino društvo za stolno župnijo v
Ljubljani priredi v sredo dne 6. aprila 1927
ob polosnih zvečer v stolnici cerkveni
koncert. Spored: 1. a) Bach: Fantazija in
luga v C-molu, b) Liszt: Introit. (Za orgle.)
2. Zveznik: a) Tam na vrtu Oljske gore,
b) Tvoje čem trpljenje peti, c) Oh kaj sem
storil ti, povej. (Mešani zbori z orglami.)
3. a) Beethoven: Zlobna koračnica iz klavir-
ske sonate op. 26, b) Springer: Fugeta na ime
»Bach« št. 3. (Za orgle.) 4. Palestina: a) O
Domine Jesu Christe, b) O vos omnes, c) Glo-
ria iz mše »Lauda Sion«. (Mešani zbori à
capella.) 5. a) Martini: Allegretto, b) Guil-
lmani: Koračnica na Hindlov tema v F-duru.
(Za orgle.) 6. a) Kimovec: To je dan, a) Pre-
mrl: Sveti Frančišek, c) Klemenčič: Poglejte
duše grob odprt. (Mešani zbori z orglami.)
Pevske točke bo izvajal ravnatelj stolnega
zboru Stanko Premrl, pevske točke stolni
pevski zbor. Petje bo vodil pevovodja »Ljub-
ljane Anton Dolinar. — Sedeži po 15,
12, 10 in 8 Din; stojišča po 5, za dijake po 3
dinarje se dobivajo v Jugoslovanski knjigarni
v Ljubljani.

© Na telovadni akademiji Jugosl. orlov-
ske zveze, ki se vrši v nedeljo 3. aprila ob
osmih zvečer v Unionu bodo člani izvajali tu-
di obvezne proste vaje za 1. 1927. — namenje-
ne sicer za velike nastope, a bodo vsled spre-
tne sestave tudi na odru učinkovale. Članice
izvajajo poleg drugega tudi zelo ljubke pro-
ste vaje in vaje »Slovensko deklec. Pri sled-
njih poje ženski zbor znane narodne pesmi.

© Slavnostni koncert na korist fondu za
spomenik kralju Osvoboditelju Petru I. v
Ljubljani. V soboto, dne 2. aprila, se vrši v
Unionski dvorani slavnostni koncert na korist
fonda za kraljev spomenik, katerega priredi
tukajšnji francoski institut. Na koncertu sode-
lujejo: znamenita pevka Maja de Strozzi iz
Zagreba, katero spremlja na klavirju njen so-
prog pianist Bela Pečič. Dalje sodeluje tudi
vijolinist Karel Rupel, gojenec tukajšnjega
drž. konservatorija, katerega spremlja goje-
nec Lipovšek Marjan. Pred koncertnim spo-
redom pa ima slavnosti primeren nagovor
prof. francosčine na ljubljanski univerzi R.
Martel. Predprodaja vstopnic za ta koncert
v Matični knjigarni.

© Konferenca katechetov bo v sredo, dne
30. marca, ob petih popoldne v posvetovalni-
ci K. T. D. — Spored: 1. Vedenje in red pri
skupni mladinski službi božji. (Ref. svetnik
A. Azman.) 2. Pomenek o šestinedeljski po-
božnosti na čast sv. Alojziju ter o tridnevni
pred praznikom mladinskega zaščitnika.

© Smrtna kosa. Dne 27. marca je umrl
v visoki starosti 82 let bivši krojaški mojster
gospod Anton Repovš. Pokopali ga bodo
danes ob 2 popoldne. — V splošni bolnici je
umrl 27. t. m. g. Janez Bajuk, posestnik z
Radovice. Pogreb bo danes popoldne ob pol-
stirih. Naj v miru počivata!

© Rokodelski dom. Pevski zbor v Roko-
delskem domu pod vodstvom g. prof. M. Ba-
juka ima pevsko vajo danes ob 8 zvečer. Va-
je naj se zanesljivo udeležijo vsi gg. pevci!

© Na Tehniški srednji šoli se v sredo
dne 30. t. m., ob 15. uri odprli razstava šol-
skih del abiturientov Gradbene srednje šole,
ki so šolo ta mesec dovršili. Razstavljena bo-
do dela zadnjega letnika in maturitetni pro-
grami iz stavbarstva, arhitekture, stavbne me-
hanike in prostoročnega risanja, izvršena pod
vodstvom strokovnih profesorjev g. arh. Kre-
garja, ing. Škofa in arh. Husa. Razstava bo
odprta vsak dan od 10. do 12. in od 15.
do 17. ure do nedelje, 3. aprila, ko se ob 12.
uri zaključijo.

© Važna seja glavnega odbora »Sloven-
ske Straže« se vrši v sredo 30. t. m. ob osmih
zvečer v Akademskem domu. Gg. odborniki
pridite zanesljivo in točno!

© Knjižnica »Svete vojske«, ki se je v
zadnjem času zopet pomnožila z mnogimi važ-
nimi deli, je odprta ob delavnikih od 8.—12.
in od 14.—18. ure.

© Slov. planinsko društvo vabi svoje čla-
ne in prijatelje na predavanje, ki ga priredi
danes zvečer ob 8. uri v dvorani Mestnega
doma. Predaval bo g. dr. H. Tuma o razvoju
in pomenu alpinizma. Predavanje bo jako
zanimivo; spremljale ga bodo skioptične slike.

© Razgrnitev stalnega volivnega imenika
za volitve občinskega odbora za mesto Ljub-
ljano, za volitve v narodno skupščino in za
volitve v oblastno in okrajno skupščino. V
smislu člena 6. zakona o volivnih imenikih se
javno razglasi, da je stalni imenik za volitve
občinskega odbora za mesto Ljubljano, za vo-
litve v narodno skupščino in za volitve v ob-
lastno in okrajno skupščino od deželnega so-
dišča potrjen ter od 28. marca t. l. nadalje pri
mestnem magistratu (mestni volivni kataster,
Mestni trg št. 2. I., soba št. 21.) ob običajnih
uradnih urah od 8. do 14. ure stalno raz-
grnjen vsakomur na vpogled. Vsakdo ima
pravico, da v navedenih urah volivni imenik
pregleda, prepiše, razglasi ali natisne ter da
zahteva bodisi zase, bodisi za drugega, naj se
popravi v njem, kar misli, da je treba popra-
viti. Popravek volivnega imenika se more pri
mestnem magistratu zahtevati neposredno
ustno ali pisмено ter se morajo vsaki zahtevi
popravka priložiti potrebna dokazila. Za do-
kaze morejo služiti polnodeljavne listine. Po
določilih člena 12. navedenega zakona 15 dni
po razpisu volitev zahtev po popravkih niso
več dopustne. Pri vseh navedenih volitvah bo-
do smeje glasovati le one osebe, ki so vpisane
v ta stalni volivni imenik.

© Socialističen ženski shod v Mestnem
domu. Socialistična ženska organizacija je
sklicala v nedeljo ob treh popoldne v »Mest-
nem domu« javen ženski shod, katerega se je
udeležilo kakih 200 oseb, med njimi precej
moških. Shodu je predsedovala gospa Rakov-
čeva, glavna govornica pa je bila Ajdovškova
iz Trbovelj, ki je proslavljala spomin Roze
Luxemburgove, dalje je nastopila za odpravo
določb kazenskega zakonika § 144—148, ki
prepovedujejo ženski splav, za starostno in
invalidsko zavarovanje žensk ter za splošno
žensko volivno pravico. Simpatično je bila
sprejeta zahteva za pomiloščenje radi umo-
ra na smrt obsojene rudarske žene Trebuša-
kove iz Zagorja. K diskusiji se ni prijavil
nihče, pač pa je občinstvo, ki je vedelo da so
oblasti prepovedale referat proti vojni, pri-
redilo na koncu živahno demonstracijo proti
vojni in proti militarizmu. Shod se je zaklju-
čil brez incidentov.

© Absolventi stavbne rok. šole na tehni-
ški srednji šoli v Ljubljani se vabijo na skup-
ni sestanek, ki se vrši dne 30. t. m. ob pol 8
zvečer v salonu gostilne »Lozarc, Sv. Jakoba
trg, v svrhu ustanovitve lastne stanovske or-
ganizacije. Pridite vsi in točno. — Priprav-
ljalni odbor.

© Gremij trgovcev obvešča članstvo, da
se vrši danes dne 29. t. m. ob 7 zvečer v po-
storihi Zbornice za trgovino, obrt in industri-
jo, redni letni občni zbor, na katerega se
članstvo uljudno vabi, da se ga udeležijo. —
Načelstvo.

© Skok z drugega nadstropja. Včeraj do-
poldne okoli 11. ure je skočil neki vojaški
novinec z drugega nadstropja vojašnice vojvo-
de Mišiča. Zlomil si je obe roki. Upati je, da
bo v kratkem okreval. Fant je doma iz Zalo-
ga. Kaj ga je privedlo do tega dejanja, se ne
ve gotovo, najbrže alkohol.

© Tatvine v Ljubljani. Policijska kroni-
ka beleži te dni več tatvin. Univ. prof. dr.
Kanskemu je neznan kolesarski specialist od-
peljal iz vestibula Ljubljanske kreditne ban-
ke kolo znamke »Dürckopp«, vredno 2000 di-
narjev. — Posestnici in gostilničarki Ani
Češnovarjevi v Kolodvorski ulici je nekdo po-
kradel raznega orodja v vrednosti 250 Din.
— Trgovcu Josipu Petelincu na Sv. Petra na-
sipu je neznan tat odnesel napisno tablo,
vredno 100 Din. — Posestnici Frančiški Jam-
nikovi iz Grosupljega je nekdo tat ukradel z
dvorišča trgovca Pengova na Karlovski cesti
zavoj ženskega manufakturnega blaga. — V
trgovino trgovca Lebna sta udrila včeraj ju-
traj dva tatova, maskirana z umetnimi brada-
mi in pričela stikati po blaginji, vendar pa so
ju še pravočasno zalotili, nakar sta jadrno
pobegnili.

© Policijske vesti. Policija je v soboto in
v nedeljo aretirala vsega skupaj šest oseb in
sicer eno radi tatvine, dve radi nočnih iz-
gredov in tri radi postopanja. Prijavljenih je
več tatvin, štirje slučajji razgrajanja, pretepa,
kaljenja nočnega miru in pijanosti ter deset
prestopkov cestno-policijskega reda.

BREZ KONKURENCE

so naši lastni izdelki pomladanskih oblek
in površnikov!

Jos. Rojina, Aleksandrova c. 3.

Maribor

© Materinski dan katoliške omladine se
vrši v nedeljo ob pol šestih zvečer v društveni
dvorani. Vrstile se bodo deklamacije, govor in
godba. Obenem bodo tudi skioptično predava-
nje o mali Tereziji. V spomin drugega mate-
rinskega dneva se odprli tudi društvena knji-
žnica in čitalnica, s katero se bo željam dru-
štvenikov končno ustreglo. Vsi prijatelji in
dobrotniki društva v nedeljo na svidenje!

© 25letnica Krščanske ženske zveze se
bo obhajala dne 8. majnika t. l. Vsa društva
se naprošajo, da na ta dan ne nastavljajo svo-
jih prireditiv.

© Zadrugi tečaj se je začel včeraj v Ma-
riboru pod vodstvom revizorja Zadrugne zve-
ze g. Ignacija Tirša. Udeležuje se ga do 30
predvsem mladih članov naših zadrug po
deželi.

□ Predavanje o godbi. Katoliška omla-
dina priredi vsako nedeljo točno ob 11. uri
predavanje o godbi v društveni dvorani, Spla-
varska ulica 4. Uvodni govor je prevzel gosp.
profesor Družovič. Pred in po govoru zaigra
I. oddelek godbe na pihala nekaj komadov.
Ker hoče društvo s temi predavanji zainter-
sirati občinstvo za godbeno umetnost, zato je
vstop prost vsakomur, ki se zanima za godbo.
Odbor.

□ Občni zbor mariborskih šahistov. V
nedeljo dopoldne se je vršil v Veliki kavarni
občni zbor mariborskega šahovskega kluba.
Izvoljen je bil novi odbor, v katerem so kot
predsednik gosp. prof. Favaj, podpredsednik
bančni ravnatelj g. Kovačec, tajnik g. Franc
Lukež, blagajnik g. Leo Sessler. Na občnem
zboru je bilo sklenjeno prirediti kvalifikaci-
jski turnir močnejših igralcev, ki se bo vršil
v začetku aprila. Svoječasno je bilo v načrtu
tudi turnir med Mariborom in Varaždinom,
radi obojestrane nekaterih najmočnejših igral-
cev pa je bil odgojen za nedoločen čas.

□ Prošnja. Zadnjič smo čitali o novi raz-
svetljavi po Aleksandrovi ulici Zares čaroben
je pogled, ko svetilke zagorijo in neki gospod
se je izrazil: Kakor v Parizu, tako je! Prav je,
da se bolj prometne ceste bolje oskrbujejo,
vendar bi tudi mi občani, ki stanujemo bolj
proti periferiji mesta, prosili naš ugledni mest-
ni zastop, da stori tudi za te kraje kaj več.
V mislih imamo cesto, v kateri se zadnji čas
opazuje precejšnja stavbena podjetnost. Tu se
nahaja lep dvorec, toda žal je zelo zane-
marjen in cesta vse zarastla, brez kanalizacije,
brez razsvetljave v zgornjem delu — to je
Kamniška cesta. V tem oziru se obračamo na
občinski zastop s prošnjo, naj tudi kaj ukre-
ne za to cesto. V prvi vrsti je neobhodno po-
trebno vzdrževati pešpot, ki leži sedaj na ne-
katerih mestih 20 do 30 cm nižje kot cesta
in se vsa voda steka na to pot, ki je v dežev-
nem vremenu vsa pod vodo. Celo zimo se tu
ni dalo hoditi, ker je bila pot skoz in skoz
pokrita z ledom. Ob cesti bi se moral izpeljati
odtočni jarek, kakor se je to zgodilo v podaljš-
ani Koroščevi ulici in kjer so lepi hodniki po
obeh straneh ceste. Prepovedati bi bilo tudi
vožnjo z železjem težko obloženih ročnih vo-
zov, ki pot povsem razrežejo. Nadalje je po-
trebno, da se instalira v zgornjem delu ceste
vsaj ena svetilka, da se ponoči ne zgubi smer
iz Truberjeve ulice proti Čopovi. To bi se
dalo storiti z malimi stroški, ker gre tam dalj-
novod; čez cesto in je treba montirati le sve-
tilko; zadostovala nam bo ena izmed onih, ki
so se vzele iz porabe na Aleksandrovi cesti.
Kadar pa bo občinski zastop mislil na raz-
širitev kanalizacijskega omrežja, naj se vzame
v projekt tudi ta del mesta, ker ob deževnem
vremenu plavamo ravno tako, kakor stano-
valci Petrovega sela, ki silijo v mesto zaradi
kanalizacije. Če plačujemo mestno razsvet-
ljavo, tlakovanje in druge naprave, bomo radi
prispevali tudi za kanalizacijo, ki je največ-
jega higijeničnega pomena.

□ Mariborsko ribarsko društvo ima da-
nes ob 20. uri v Gambrovi dvorani občni
zbor, na katerem se bodo razdeleževali postvri-
ni potoki ter je osebna udeležba reflektantov
pogoj. Razpravljalo se bo nadalje o pristopu
k zvezi ribarskih društev.

□ Stavbeno gibanje na Pobrežju. Stav-
benik Spes bo začel graditi na Pobrežju osem
novih enodružinskih hiš.

□ Nov ravnatelj mestnega knjižništva.
Občinski svet je imenoval že pred meseci za
novega ravnatelja mestnega knjižništva g.
Jožeta Barleta. Prejšnji g. ravnatelj g. Boltav-
zar je stopil sam v pokoj in je še vodil sedaj
urad po upokojitvi dva meseca. S 1. aprilom
pa prevzame posle ravnatelja mestnega knji-
žništva g. Barle.

□ Poskus samoumora. Zadnje soboto so
se javili pri izvoščku C. eksekutorji s tremi
upniki in so ga hoteli rubiti. Ta rubež je iz-
voščka tako razburil, da se je odstranil s sum-
ljivo grožnjo. Ker ga ni bilo nazaj, je šel eden
od upnikov pogledat, kje da bi bil C. in našel
ga je že visečega. Na pomoč prihiteli policijs-
ki stražnik je izvoščka še pravočasno od-
rezal in eksekutorji in upniki so ustavili svoj
posel ter odšli.

□ Samoumor v zmedenosti. Danes v po-
nedeljek ob pol 8. uri jutraj se je obesil v
svojem stanovanju v Gosposki ulici št. 26
znani mariborski zdravnik dr. Maks Neuwirth.
Rajni je kazal že nekaj let sem znake dušev-
ne zmedenosti in si je končal tudi sam življe-
nje v takem stanju. Našli so ga že ob pol 9.
uri mrtvega.

□ Nesreča na Aleksandrovi cesti. Na hiši
št. 16 na Aleksandrovi cesti je izvrševal de-
lavec Feliks Kac v višini I. nadstropja neka
popravila. Nenadoma je padel z lestve ter ob-
ležal težko poškodovan na tlaku. Zlomil si je
desno roko v zapestju ter zadobil težke po-
škodbe. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bol-
nišnico.

□ Okraden branjevec. V skladišče bran-
jeveca, ki prodaja južno sadje poleg trgovine
Pregrad v Čofovi ulici, je bilo v noči od ne-
delje na ponedeljek vlomljeno. Storitci so mu
odnesli nekaj košar oranž.

□ Racija. Policija je priredila 26. marca
po vseh javnih lokalih ter raznih skrivališčih
racijo, ki pa ni prinesla posebnega rezultata.
Aretiranih je bilo nekaj klatežev, cigánov in
vlačug.

□ Kaj se krađe. Posestniku Pfiernerju je
bil ukraden z njegove hiše v Sodni ulici stra-
ni žleb, dolg 4 metre.

Celje

© Sattnerjev zbor v Celju. V nedeljo je
sivolasesa glasbenika P. Sattnerja pričako-
vala na kolodvoru lepa množica prijateljev
njegove muze, med drugimi skoro polnošte-
vilen pevski zbor prosvetnega društva v Cel-
lju, zapazili pa smo tudi ravnatelja Glasbene
matice g. Sancina in zasotpnike drugih celj-
skih pevskih družin. Ob 4. uri je bila pro-
strana cerkev do zadnjega kotlička napolnje-
na množice, ki se je globoko nabožno viopila
v čarobno cerkevne pesmi, podane od pevske
družine, ki je kot en sam instrument v ro-
kah velikega umetnika-frančiškana. In kaj
naj rečemo o Beethovenu? Bil je to odmev
veličastnih jubilejnih glasbenih prireditev, ki
je za hip odjeknil tudi v našem glasbeno si-
cer revnem mestecu. Solo-točke so izvajali:
sopranistinja ga Bajukova, alt gđ. Vedralo-
va, tenor g. inž. Pokorn, bas g. Prunk. Mo-
jstrsko spremljevanje je izvalil ne baš dobrim
orglam g. prof. Vedral. — Zahvaljen, sivolasi
očka slovenske cerkvene pesmi, zahvaljeni
vi peveci in pevke, zahvaljeni zlasti vi solisti,
ki svoj očarljiv pevski dar z ljubeznijo po-
svočate službi cerkvene pesmi!

© Pevci! Pevke! Vabimo vse, ki imajo
veselje in zmožnost za petje, da sodelujejo pri
pevskem zboru Prosvetnega društva v Celju.
Priglasijo novih pevcev in pevk se sprejemajo
v prodajalni Slomškove tiskovne zadruge tik
Marijane cerkve.

© Občni zbor pevskega zbora prosvet-
nega društva v Celju se vrši v petek dne
1. aprila 1927 ob 8. uri zvečer v pevski sobi
v opatiji. Pevci in pevke, udeležite se ga
polnoštevilno!

© Iz krogov pomočniškega zbora pri gre-
miju trgovcev v Celju nam sporočajo: Po-
močniški zbor pri gremiju trgovcev v Celju
sklicuje za sredo 30. marca 1927 ob 8. uri
zvečer v malo dvorano celjskega Narodnega
doma protestni shod proti zahtevi gremija
trgovcev po 10 urnem delovnem času. Pomoč-
niški zbor vztraja na principu 8 urnega delov-
nika, čeprav se v Celju ne izvaja. Podaljša-
nje delovnega časa bi občutno povečalo že
itak perečo nezaposlenost trgovskih uslužben-
cev. Interese trgovcev je z ozirom na krajevne
razmere mogoče varovati s primerno preure-
ditvijo ur za zapiranje in odpiranje trgovskih
obratov. Pomočniški zbor bo staval v tem ozi-
ru gremiju trgovcev konkretne predloge in
se nadeja, da bo našel pri njem polno razu-
mevanje za že itak težki položaj trgovskih
uslužbencev.

© Vodovod v Celju je zopet predmet
mnogih pritožb. Že pred kakim pol letom je
bilo to vprašanje aktualno, ko smo začutili
občutno pomanjkanje vode. V to svrhu je ob-
činski svet sklenil nabavo motornih črpalk,
ki naj bi v zadostni količini oskrbovale z vodo
rezervoar na Miklavškem hribu. Ker pa so
že malenkostne poplave na vodovodnih cevah
odpogle pomanjkanju vode v višjih nad-
stropjih in legah, je mestna občina opustila
misel motornih črpalk. Sedanjemu pomanj-
kanju vode je iskati vzroka zopet v starih in
zarjavelih vodovodnih cevah, ki zlasti na
spojnih mestih puščajo vodo. Poskrbljeno je,
da se čimprej začne s popravili.

© Umrla je gospa Marija Berna roj. Ra-
taj. Pokopali so jo včeraj na mestnem pokop-
lišču. Bila je stara komaj 28 let in je odšla
kot žrtev zavratinne sušice. Naj v miru počiva!

Ptuj

Akademija ptujskega orlovskega okrožja je
privabila dne 19. marca mnogo občinstva v mestno
gledališče. Okrajnega glavarja je zastopal g. vladni
tajnik Zavradal. Gledališče je bilo polno. Ves spo-
red so lepo izvršili, posebno je ugnjal nastop
Orlov in Orlic iz Središča ter Sv. Marijete. A tudi
domači ptujski Orli so pokazali napredek. Telo-
vadbna na drogu in bradlji je bila prvovrstna. Boka,
»Oj Doberdob« in alegorična slika »Kralj Matjaž«
so posebno navdušili občinstvo. V pesniških besed-
dah je dr. Fr. Sušnik vpletel v svoj govor lepo
misli, katere objavljamo na drugem mestu. Žensko
mladino je navdušil strumni nastop Orlic in čuda
se je želja, naj se ustanovi tudi v Ptuj orliški
krožek. Pri akademiji je sodeloval cerkveni pevski
zbor minoritske župnije pod spretnim vodstvom ž.
p. Mirka.

Instalacija g. prošta dr. Ivana Zagarja se je
vršila v nedeljo v prošnji nadžupnijski cerkvi.
Instalacijo je izvršil sam prevz. knezoškof dr.
Karlin ob navzočnosti kanonikov Janežič in Časla
ter številnih zastopnikov duhovščine, okrajnega gla-
varstva, vojaške oblasti in vseh državnih uradov.
Mestno občino so zastopali g. župan dr. Senčar,
štirje občinski odborniki in zastopnika mestnega
uradništva. Cerkev je bila nabit polna. Pridiga
prevz. knezoškofa je bila zgodovinsko poljudna.
Naslikal je prvo krščansko dobo v Ptuj, ki ima
svojega mučenika sv. Viktorina ter priporočal ver-
nikom, naj se z zaupanjem obračajo do novega duš-
nega pastirja. Sledila je pontifikalna mša, pri ka-
teri je sodelovalo Slov. pevsko društvo in orkester.
Dirigiral je g. Fras. Pri slavnostnem obedu se je
izrazila marsikatera lepa misel in vroča želja, naj
bi bilo delovanje g. prošta dr. Zagarja plodonosno
za faro in okraj. Tej želji se pridružujemo tudi mi.
Bog živi mnoga leta g. prošta dr. Zagarja!

Muzejsko društvo. Z odhodom g. okrajn.
nik dr. Vladimirja Travnerja je izgubilo društvo
vnetega člana in skrbnega tajnika, ki je na preda-
vanjih in ob drugih prilikah vedno pospeševal dru-
štvene interese ter bil splošno priljubljen. V ožjem
krogu se je v nedeljo, 30. t. m. poslovil odbor od
njega ter mu želel vso srečo. Namesto dr. V. Tra-
vnerja je bil izvoljen za tajnika dosedanjí odborniki
namestnik prof. Fr. Stiplošek.

Hebrejski spomenik. G. Toplak st. je našel
ob lanskim povodnji ob Grajeni kamenito ploščo s
hebrejskim napisom. Brčkone je bilo tu nekoč ži-

dovsko pokopališče. Kamen je daroval Muzejskemu društvu za lapidarij.

Obisk angleškega legacijskega svetnika. Dne 25. t. m. je obiskal naše mesto legacijski svetnik angleškega poslanstva g. G. Ogilvie-Forbes. Obiskal je okrajnega glavarja dr. Vovčeno. Zgodovinske in umetnostne spomenike pljuškega mesta mu je razkazoval g. prof. L. Mlakar. Na gradu pa je vodil ljubeznega gosta g. grof Josip Herberstein. G. legacijski svetnik se je čutil lepoti naših krajev, hvalil čistost stanovanj. Posebno mu je ugajalo starinsko mesto. Obljubil je, da nas bo še posetil.

Trbovlje

✱ **Plenarna seja občinskega zastopa.** Za četrti tek popoldne je bila po večmesečnem preseljenju sklicena plenarna seja občinskega odbora. Župan prečita dopis vel. županstva, kjer se naznanja na vlogo občine, zakaj se niso vsi kraji Trbovelj proglasili kot trg Trbovlje, da tvorijo v krajevni občini Trbovlje celoto v topografičnem pogledu le kraji Trbovlje, Loke, Retje, Knezdol, Planina, Sv. Marko in Sv. Katarina in so torej kraji Ojstro, Sv. Lenart, Studence, Prapretno in Plesko izvezli. Regulacijski načrt je dal že g. Koren izdelati, ko je bil v l. 1923. gerent. Tudi sedaj je on kot odbornik referiral na kratko. Po tem načrtu bi dobile Trbovlje v slučaju izvedbe popolnoma drugo lice, ker bi se napravila nova cesta, stavbe ob cesti bi se po predpisih gradile itd. G. Arnske je prosil za pojasnilo, kaj bo z onimi, ki hočejo graditi male, enodružinske hišice, med katere spada rudar in obrtnik. Pridruži se mu še g. Penetelj ter poudarja, da bi po tem načrtu gradili samo milijonarji. G. Koren pojasnjuje, da bi se večje zgradbe, katerih manj premožni ne more graditi, zidale samo na glavnih prometnih in križiščnih točkah. G. župan se opozarja, da je tu stavebeni red, katerega se mora itak vsak držati. Debatata je bila precej živahna, posebno še na vprašanje g. Jordana, če je imel stavebeni odsek kakšno sejo. G. župan mu odgovori, da ne, ker ni bilo gradiva in se je načrt razpravljal v starešinski seji. Ker je g. Jordan izvoljen v stavebeni odsek, g. Koren pa, ki je o načrtu referiral, ne, je bilo lo zapostavljanje res čudno, posebno ker g. Koren tudi v starešinstvu ni izvoljen. G. Vodušek je sprevidel to napako ter je predlagal, da se načrt vrne stavebnemu odseku. Ko so se dogovorili, da ni nikdo proti načrtu, ampak samo za pravilno poslovanje, je predlog umaknil. Mnenje je pa, da so referat oddali g. Korenu zato, da ga pridobije za se. — V občinsko zvezo je bilo sprejetih večje število občanov, ki stanujejo že nad 10 let v občini. Sprejem je bil odklonjen samo enemu prosilcu. — Pri slučajnostih je bil dovoljen prenos gostilniške koncesije g. Alojzije Šentjura v Hrašniku iz njene, po plazu razrušene hiše v Narodni dom. Odkloni se pa gostilniška koncesija g. Ani Razpotnik v Retju, ker ni potrebe in lokalni ne zadovoljujejo predpisov. — Lekarnarju g. Francu Peharcu se dovoli prevzeti lekarno po očetu, ker ima predpisano kvalifikacijo. Tudi proti lekarni g. Vladoviča v Radečah se ne ugovarja. — Kat. izobraž. društvu v Hrašniku se dovoli koncesija za kino, ugovarja samo g. M. Roš, češ da že obstoja tak v Narodni domu. Ker se hoče novi kino uporabljati samo v izobraževalne svrhe in nima namena stalnih predstav, se predlog sprejme. Po mnenju g. Penceljina je čudno samo to, da ni nikdo ugovarjal, ko je šlo za prenos gostilne v Narodni dom, pri izobraževalnih sredstvih pa se stavijo zapreke. (Koniec jutri.)

Slov. Konjice

Proslava »Materinskega dne« se je vršila na ta način, da so vse naše kršćanske ženske organizacije pristopile jutraj, na praznik k sv. obhajilu. Popoldne ob 3. uri, pri akademiji tukajšnjega »Orla« je predsednik g. Šarlah imel krasen govor. Končno sta dva člana »Orla«, in en naraščajnik v lepih deklamacijah z izbranimi pesmicami, počastili delo in ljubezen mater.

Akademija. Vse telovadne točke so se proizvajale v splošno pohvalo — prav brezhibno. Od najmanjših pa do članov je naša orlovska družina pokazala, kaj premore, ter žela od občinstva obilo občudovanja in aplavza. Našim Orlom in Orlicom pa kliče: Le tako naprej po začrtani poti, da se snidemo poleti na prostem telovadišču! Bog živi!

Zobozdravnik. Zobozdravniško prakso je začel g. Milan Perhace v hiši g. Merška.

Trgovska banka se je tu pri nas ukinila in je vse njene posle prevzela Ljubljanska kreditna banka. Tolklo v vednost vsem, ki vprašujejo, kaj bo sedaj z njihovimi državnimi srečkami, kupljenimi pri prejšnji Trgovski banki.

Slovenska krajina

Orlovski praznik v Bogojini. Na praznik sv. Jožeta ni bilo veličastnega nastopa ali sijajne akademije, pač pa je počastila orlovska družina god svojega zaščitnika s prisrčnim družabnim večerom. Staro in mlado se je zbralo v društveni dvorani in izmed vseh je bilo videti smehljajoč se obraz g. župnika. Izpregovoril je o pomenu Orla. Govoru je sledila slovesna obljuba. Tamburki zbor je zaigral, pevski zbor zapel in vsak je bil zadovoljen, vesel in vsak se je čutil pomlajenega med — Orlom — mladi.

Razveseljen pojav. Bojni klic zoper alkohol je naposled zanesen tudi v Prekmurje. Tih odmev se je zasiljal od časa do časa tudi že prej, sedaj pa se dočzuje, da stojimo pred napovedjo neizprosne borbe. Oglasila sta se tednika »Novine« in »Nep-lap« in tako se lahko slovenski in madžarski javnost pouči, kako zlo je alkoholizem. Dosedaj protiv alkoholno gibanje ni imelo pravega uspeha, ker je bilo vse, kar se je storilo neakčno pogonjanje, sedaj pa je upanje na uspeh veliko, ker je gibanje vzdihlo na domačih tleh.

Sprememba posesti. Veliko Rituperjevo, gostilno pri kolodvoru v Dol. Lendavi je kupil gostilničar Karl Pojbič.

Novo mesto

Mestni občinski odbor je imel v četrtek 24. t. m. ob 5 popoldne sejo v mestni dvorani. Na dnevnem redu je bilo več važnih zadev. 1. Glede zgradbe šolskega poslopja je poročal župan dr. Režek, da je v šolskem fondu za zgradbo ljudske šole sedaj okoli 1.500.000 Din. Stara gimnazija, v kateri je sedaj nastanjena ljudska šola, se nahaja v zelo slabem stanju, tako da je treba nujno misliti na to, da se začne z gradbo prihodnjega pomlad. Ker se vršijo občinske volitve šele 19. junija in so potem še možne kakke pritombe, smatra za potrebno, da že sedanjí občinski odbor sklene, da se z gradbo ljudske šole prične spomladi 1928, da se najme za to posojilo v znesku 3 milij. Din in da se izvoli v staveben odbor šest članov iz občinskega odbora. Stavebnemu odboru naj začeljuje župan. K debati se oglasi odbornik Meršol, ki izjavlja, da je za ta predlog, bodi solidna in lepa, a ne luksuriозна. Nato je kl omenja, da se je v početku funkcije dobe sedanjega odbora že razpravljalo o gradbi šole, da

se je pri zadnji proračunski debati izjavil za to, da bo treba pač najeti posojilo za gradbo ljudske šole. Gradba ljudske šole je potrebna ne le iz higienskih razlogov, ampak tudi zato, ker so dosedanjí prostori tako slabi, da se ponekod tla upogibljejo in je podana nevarnost, da se poderejo. Novo šolsko poslopje odgovarja potrebam, stavba bodi solidna in lepa, a ne luksuriозна. Nato je bil gori omenjeni predlog soglasno sprejet. V stavebeni odbor so bili izvoljeni: gg. Perko, Picek, Meršol, Matko, Kalčič, Petrič — 2. Glede gradbe nove stanovanjske hiše poroča odbornik Meršol. Čita tozadevno svoje poročilo, v katerem omenja, da je tudi v Novem mestu stanovanjska kriza velika, da je treba vsled tega nujno nekaj ukreniti. Predlaga gradbo hiše s 13 stanovanji, ki bi prišlo siala 600.000 Din, za kar naj bi občina najela posojilo. Z gradbo naj bi se pričelo takoj. K debati se oglasi odbornik dr. Česnik. Obrazloži obširno stanovanjsko akcijo mesta Ljubljane, ki se je začela leta 1922 in je mestna občina ljubljanska zgradila do danes sama 284 stanovanj ter razpisala 20 milij. obligacijsko posojilo za gradbo 400 stanovanj. Poudarja, da je tudi v Novem mestu stanovanjska kriza velika. Zidalo se ni po vojni v Novem mestu od straci občine nič. Tudi privatna podjetnost je bila majhna. Privatniki za ublaževje stanovanjske bede pač niso storiili skoro ničesar, ker nimajo za to smisla. Družine z malo družinskimi člani imajo velika stanovanja in bi prav lahko iz takih stanovanj napravili dve, da bi pod njih streho dobila zatočišče še kaka družina. Omenja, da pozna hišo, kjer se je to zgodilo. Ta hiša je bila še po vojni goslinja in je imela 7 sob ter se je tako preuredila, da danes v njej stanujejo 3 družine, izmed katerih štejeta dve po 5 družinskih članov. ena družina pa tri družinske člane. Omenja pa tudi slučaj, ko ima ena sama oseba stanovanje s štirimi sobami, dasi bi si dočista oseba lahko poiskala stanovanje drugje in bi bilo s tem pomagano kakšni številni družini. Poudarja nato, da se tudi potom zadružništva v Novem mestu ni ukrenilo v ublažitev stanovanj, bede, dočim si je Ljubljana v tem oziru odpomogla. Obč. odbor je že v začetku funkcijske dobe sklenil, da se napravita dve stanovanji v mestni hiši nad dvakrjo (op. uredništva: žal se to ni izvršilo). Ti dve stanovanji po tedanjem proračunu ne bi bili stali veliko, odpomagano pa bi bilo dvema družinama. Ti dve stanovanji je vsekakor treba napraviti. Omenja da bi se tudi v veliki mestni hiši dalo v I. in II. nadstropju napraviti še po eno stanovanje, kajti tamkaj imajo stranke z maloštevilnimi družinami po 5 sob in bi gočovo v sedanjí stanovanjski bedi dočiste stranke uvidele, da je zahteva mestne občine, da se zadovoljuje v tremi oz. štirimi sobami upravičena. Pa tudi mestna hranilnica, ki nima v Novem mestu danes nobene hiše, naj bi za svoje uslužbence sezidala hišo s štirimi ali petimi stanovanji. Prostor naj bi jim dala na razpolago mestn občina, morda na Florjanovem trgu, kjer bi se lahko podrli obe stari v razpadu so nahajajoči hiši, kjer ima samo ena družina zasilno stanovanje. Izraža pa tudi mnenje, naj bi mestna občina zidala tudi sama stanovanjsko hišo. Mnenja pa je, da bi bržkone za 12 stanovanjsko hišo ne zado-stovalo od g. Meršola v predlogu omenjena vsota 600.000 Din. (Koniec jutri.)

Jesenice

Popravek. Ga. Marija Hauptman ni umrla vsled zastrupljenja krvi pri rezanju kurjih oces, kakor smo pomotoma poročali v 68. šte. »Slovenec« z dne 25. marca t. l., ampak je umrla zaradi šena in srčne napake.

Dopisi

Ježica pri Ljubljani. Slavnostna prireditve, ki so jo bivši učenci in učenke zadnje nedelje napravili svoji bivši učiteljici Hedvigi Malorhovi, je prav lepo uspela. Spored je obsegal 12 pevskih točk, vsaka je bila res dobro izvajana, kar kaže, da so bili vsi sodelujoči dobro pripravljeni. G. župnik je v slavnostnem govoru orisal nšolo nekdanj in sedaj, metodo pouka ter zasluge slavljenke na polju šolskega vzgojeslovja; članica Marijine družbe Iv. Dovčova pa zasluge pri Mar. družbi, pri kateri je gđ. učiteljica uspešno delovala nad 10 let. Mladina je ljubljeno učiteljico uprav zaslula s cvetjem. Ginjena in vsa v solzah se je gđ. Helena vsem in vsakemu posebej zahvalila. Službovala je na naši šoli 26 let, vedno otrokom dobra, obenem pa stroga učiteljica. Zdaj je stopila v zaslužni pokoj. Uživaj ga dolgo let v veselju in sreči, dobra in neopozabna naša vzgojiteljica! — Stavbena dela. Novi gospodar Florjančev domačije prav pridno ureja in prezidava gospodarska poslopja. Iz obširnega hleva bodo napravili lep gostilniški lokal, ki bo v vsi največji. Za praznike bo baje že otvorjen. Obeta se nam tudi novo kegljišče. — Nasproti Urbanč-kove gostilne kopljejo temelj za novo hišo. — Poprava mostu. Zgodnja povodenj, ki je napravila toliko škodo tudi železnemu savskemu mostu ni prizanesla. Nevarno je izpodjela nosilne stolpe, zlasti desnega. Te dni so postavili pod mostom odbo in bodo začeli s popravom. Priprave so že dolgo v teku in je navožen že ves material. — Prvi radio-aparat na Ježici si je nabavil in montiral g. Zvonko Mazovnik, tukajšnji organizist. Prav lepo in razločno se čujejo koncerti iz Dunaja, Berlina in drugih mest.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Podpisani šolski upravitelj izreka tem potom najtoplejšo zahvalo gosp. dr. Fritzu Juritsu, advokatu v Mariboru za velikodušno naklonjeni znesek (200 (dvostot) Din) kot plačano skesmino pri neki poravnavi, v prid ubožne mladine tukajšnje šole. — Sol. upravitelj: Stanko Lavrič.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Orlovska akademija. Na praznik Marijinega Oznanjenja sta naš orlovski in orliški krožek priredila v Društvenem domu proslavo Materinskega dne. Cela prireditve je izpadla naravnost sijajno. Orlice so v nabito polni, s cvetjem okrašeni dvorani vprvili nastopile javno. Vaje in petje je spremljal na harmoniju g. kaplan Ulaga, duša vsega orlovskega pokreta in priljubljeni organizator mladine. Občinstvo je ves čas navdušeno pozdravljalo naše pogumno in požrtovalno mladino. Pri tej prireditvi smo ponovno ugotovili, da sta dvorana, posebno še oder, veliko, veliko premagljna za našo župnijo, ki šteje blizu 5 tisoč duš in da se bo moralo prav resno misliti in delati za razširjenje Društvenega doma.

Nova mesarija in pekarija. Ker se je vsled nove tovarne stekla pomnožila tukajšnje prebivalstvo, smo pred kratkim dobili novo mesarijo, ki jo je odprl g. Krumpak.

Naše dijaštvo

Akademski kongregacija ima nocoj ob četrti na 9 avdi redni sestanek.

Turistika

Litija. Podružnica S. P. D. obvešča svoje članstvo, da ima v petek, 1. aprila, ob 28. uri zvečer v mali sobici hotela »Urske« svoj izredni občni zbor, na katerem se sprejmejo nova pravila. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor S. P. D.

Prosveta

DOM IN SVET.

Te dni je izšla 2. številka naše odlične književne revije s pestro in zanimivo vsebino. Poleg sojudnikov, ki so sodelovali že v prvi številki, najdemo tu še druga, deloma že znana, deloma pa tudi popolnoma nova imena. Krog sodelavcev obeta biti izbran, pester in zanimiv. Zdi se, da se skušajo uveljaviti nove moči in upati smemo, da bo mladostna živahnost, ki je listu lastna, še napredovala po sveži iniativnosti uredništva.

Leposlovni del prinaša pesmi. prozo in dramo. Pesmi sta priobčila France Bevk in Joža Pogačnik. Bevk nam v dveh pesmih (Lačni smo, Hiša ob breskvi), ki ju je zail v okvir skupnega naslova »Dve žilavci« riše molčečo boleost slovenske zemlje onkraj državnih meja. Pogačnik v drobni refleksih odgrinja svoj subjektivni svet. Prve tri (Srce bom preklal, Borec s seboj, Rame) se mi zde le fragmentarni odsevi notranjega suovanja, nasprotno pa »Brest« diha topeljši vonj, radi česar ugaja najbolj med vsemi. Izredno močna sta oba prispevka v prozi. N. Veličkonja priobčuje črtico »Večnost«, močno in sveže delce, ki kaže vse vrline njegovega peresa, sigurnost besede in stavka ter levidarnost sloga v enaki meri kot izredno zmoglost pod površino vsakdanjosti poiskati globokejšo dno in odkriti usodno vzročnost dogodkov. Krepak in resničen pripovedni ter oblikovni dar kaže Matija Malešič in vsi smo navdušeni zanj ter z živahnimi simpatijami sledimo življenju, ki se odigrava »Tam za gorami«. To delo očituje svežost, živahnost, mladostnost in je zanimivo prav tako s formalne strani, kjer najdemo marsikako novo potezo, kakor tudi priznavamo pisatelju, da je izredno srečno zavrtal v problem. Kot dramatik je zdaj prvič nastopil A. Leskovec in izreči mu moramo priznanje. Iz tega dela diha sugestivna moč, ki nas osvaja. Avtorjev korak se zdi dosti siguren, da vzdrži na gladki plošvi Drama je naslovljena po glavnem junaku »Jurij Plevnari«. Upamo, da nas nadaljevanje ne razočara in da bo to delo obogatilo našo dramatik.

Prosvetni del prinaša članek »Ivanka Kobilca in njena umetnost« izvod peresa Stanka Vurmika, ki podaja izbrano analizo, ki sega preko okvira zgolj informativnega značaja, radi česar ima trajno vrednost. Dr. Fr. Čibej nadaljuje svojo zanimivo študijo »Problem slovenske izobrazbe«. Ta članek je prvi poizkus analize in rešitve tega vprašanja in je že zato zanimivo, zlasti še, ker je res časovno domel. Miran Jarc zaključuje svoj spis »Iz srbohrvatske lirike in govori obširneje o Božidarju Kovačeviču. Izredno zanimiv je »Obraz mlade slovenske literarne generacije«, ki ga je priobčil Janko Traven. Tu govora Angelo Cerikven, Miran Jarc, Tone Šliškari, Anton Vočnik in Josip Vidmar »o našem času in o sebi«. Izpuščen je, kot je razvidno iz opombe uredništva, A. Podbevšek, ki ga je uredništvo izpustilo — pač ne radi prostora, nego radi brezpomembnosti. To bi uredništvo lahko naravnost izjavilo; o brezpomembnosti človeka z bombami smo vendar danes na Slovenskem prepričani vsi — razen dveh!

Zapiski prinašajo poročila o nekaterih važnih izdajih izpod peresa Fr. Steleta, ki piše o Župančičevem prevodu Shakespearejeve komedije »Kar hočete« dalje o Iz. Cankarjevi knjigi »Sistematika stila«, o dr. Grivčevi razpravi Slovenska avstrola sv. Ciril in Metod ter o Kovačičevi knjigi »Slovenska Stajerska in Prekmurje«. Obširno poročila tudi o ljudskih koledarjih za l. 1927 (Moh. družba, Vodnikova družba, Gor. Moh. družba, Gor. Matica). List prinaša tudi več ilustracij — dela slikarice Ivanke Kobilca.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 322.6, Praga 348.9, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 980.

TOREK, 29. marca.

Zagreb: 20.30 koncert, 22. plesna godba. — Breslau: 20. Deveta sinfonija. — Praga: 20. češki komponisti v Franciji za časa revolucije, cesarstva in restavracije. — Frankfurt: 20.15. slavnost v spomin Beethovenu. — Brno: 19. Beethoven, 22. prenos iz Prage. — Rim: Contortori Musica Leggera. — Langenberg: 20.30. »Die Schullehrer«, veseloigra E. Polha. — Berlin: 20.10. »Die Dose Sr. Majestät«, opereta R. Bresber in L. W. Steina. Glasba Gilberta. — Dunaj: 21.05. Komorna glasba: Ludwig van Beethoven. — Varšava: 20.30. Komorni koncert. —

SREDA, 30. marca.

Zagreb: 20.30 Koncert. — Breslau: 20.15. »Te-lefo-n«, enodjanka W. Corsarya in »Ich bin es 20.08. Vesela ura, 21. Večer litavske glasbe. — nicht!« E. Pabsta, nato glasbene novosti. — Praga: Frankfurt: 20.15. »Der Störenfried«, Veseloigra R. Benedita. — Brno: 20. koncert. 21. Koncert starobne godbe na pihala. — Rim: 21. circa: Trasmissione da Un Teatro. — Langenberg: 20.15. Collegiummusicum, 22.30. koncert. Berlin: 21. Vesela ura, 22.30.—24.30. Plesna godba. — Dunaj: — 19. dunajskih filharmonikov: Ludwig van Beethoven, 21.30. Vesela večerna glasba. — Varšava: 20.30. koncert.

CETRTEK, 31. marca.

Zagreb: 20.30. Beethovenov večer. — Breslau: 20. Dunajski mojstri moderne operete, 22.30. do 24. Plesna godba. — Praga: 19.15. Prenos iz Brna. — Frankfurt: 20.15 »Der fidele Bauer«, opereta L. Falla, nato Jazz-koncert. — Brno: »Fidelio«, Opera L. van Beethovena. — Rim: 20.45. Concerto Sinfonico Vocale. — Langenberg: 21. Operni in operetni večer, 22.50. Plesna godba. — Berlin: 20.30. 200 let orkestralne glasbe: Brahms, 22.30.—24.30. Plesna godba. — Dunaj: 19. Plesni iz opere »Fidelio«, L. van Beethovena. — Varšava: 20.30. koncert.

PETEK, 1. aprila.

Zagreb: Prenos iz opere. — Breslau: 20.10. klavirski večer T. Demetriescu, 21.15. Veselo uganje ugank, 22.15. Esperanto. — Praga: 19.15. Prenos iz Brna, 22.15.—23. Aprilski večer. — Frankfurt: 20.15. Triletnica Radia in Frankfurtu, 23. Plesna godba. — Brno: 19.15. Prenos iz gledališča: »Jakobine« A. Dvoraka. — Rim: 20.45. Concerto Orchestrale e Vocale. — Langenberg: 20.45. vokalni koncert, 22.30. Plesna godba. — Berlin: 20. Vasantsena, po indijskiemu od L. Feuchtwangerja, 22.30. do 42.30. Plesna godba. — Dunaj: 20.05. Ljudski večer. — Varšava: Sinfonični koncert varšavske filharmonije.

SOBOTA, 2. aprila.

Zagreb: 20.30. Koncert, 22. Plesna godba. — Breslau: 20.25. Vesel večer, 22.30.—24. Plesna godba. — Praga: 20.08. Starejši češki mojstri, 21. E. Kálmán: »Zirkusprinzessin«, opereta. — Frankfurt: 19.30. »Der Rosenkavalier«, Komed. H. v. Hoffmannsthal. Glasba R. Straussa, nato do 24.30. Plesna godba. — Brno: 20.30. Koncert, 21.10. Koncert balalaika-orkestra. — Rim: 21. Trasmissione da Un Teatro. — Langenberg: 20.30. »Der Wildschütz«, komična opera A. Lortzinga, 23.15. Plesna godba. — Berlin: Iz bavarskih dežel, 22.30.—24.30. Plesna godba. — Dunaj: 19.45. Opereta »Der Zigeuner-primas« od J. Wilhelma in F. Grünbauma. Glasba E. Kálmána, nato večerni plesni koncert. — Varšava: 20.30. Koncert.

To in ono

ONSTRAN SMRTI.

Poljski listi pišejo, da je imel grobar v znanem romarskem kraju Censtohovi večkrat iste sanje: Neki vojak mu je pravil, da ne sme ležati na katoliškem pokopališču, ker je žid. Grobar je šel končno na židovsko občino, kjer je povedal to zgodbo. Občina je obvestila rabinca in ta je sklenil moliti za dušo neznane-ga vojaka. Toda v istem času je prišla k rabincu neka priletka židinja iz Odesa. Sporočila je, da išče grob svojega sina, katerega ni videla od mobilizacije l. 1914. Pred kratkim se ji je pa prikazal v sanjah in je rekel, da leži v Censtohovi na katoliškem pokopališču. Rabinec je pričel poizvedovati in je končno dognal, da je bil resnično pokopan pred leti vojak, ki ni imel nobenih izkaznic razven prepustnice z imenom »Mauricij Kapusta«. Po imenu so ga imeli za Poljaka in so ga pokopali med katoliki. V resnici pa je bil žid in so tudi našli njegov grob. Ostanke so prenesli na židovsko pokopališče in so pokopali z vsemi obrednostmi. Stara židinja je ostala v Censtohovi. Od tega časa ni več imela sanj o zamenjanem grobu in tudi grobar je imel mir.

ČLOVEK — RIBA.

»Krasnaja Gazeta« poroča, da se je nedavno rodil v VI. leningradski porodnišnici od zdrave in lepe 19letne matere otrok, ki je imel zunanost sirene. Namesto nog je imel popolnoma razvit, gibčen in z luskinami pokrit ribji rep. Otrok je živel samo tri dni, ter je bil neprestano opazovan po izvedenih, ki označujejo ta slučaj kot svetovno redek pojav.

ZRTVE MODE.

Kako dalekosežne posledice ima lahko modna norost, je razvidno iz tega, da je sedanja moda takorekoč vse tovarne za steznike uničila. Pa ne samo to stroko, pač pa tudi raznim drugim obrtnim preti slaba, ako bo ta moda še dalj časa na površju. Na Dunaju n. pr., to je mestu močnatih jedi in sladkarij, so štiri starodavne pekarije prenebalj z obratom, ker je 200.000 žena in deklet sklenilo, močnatne sladkarije uživati le rekodkedj, češ da se po teh jedeh človek najbolj redi in ni več moderen, ako je debel. Tudi navadnega kruha kupujejo zelo malo. Tu gre modna norost le predaleč, kajti z nezadostno prehrano telesu vendar škoduje in ima lahko posledice, katere bodo modre norice nekoč silno obžalovala.

• • •

+ **Znameniti zgodovinski dnevi.** 31. januarja 377 se je rodil vzhodnorimski cesar Arkadij. 31. januarja 1797 se je na Dunaju rodil znameniti komponist pesmij Franz Schubert. 1. februarja 1892 so proglasili Sanzibar za svobodno pristanišče. 4. februarja 1682 se je v Schleizu rodil iznajditelj porcelana Ivan Friderik Böttger.

+ **Kralj in tenis.** Švedski kralj Gustav Tretji se bo udeležil 33. tenis-turnirja v Nici. Ko igralec in tekmovalac dobi označbo M. B.

+ **Poljsko časopisje.** Po statističnih podatkih je leta 1925 izhajalo na Poljskem 1237 časopisov. Leta 1926 se je število časopisov povečalo za 660 novih, 222 časopisov pa je prenehalo. V Varšavi izhajata 554 časopisov, v Krakovu 136, v Lvovu 196, v Poznanju 230. V vsej Poljski je 151 dnevnikov, tednikov je 443, štirinajst dnevnikov 209, mesečnikov 541. V poljskem jeziku izhajata 1362, v rusinskem 70, v nemškem 63, v angleškem 2, v francoskem 4 časopisi. Zidje imajo 128 časopisov.

V katedrali Salisbury na Angleškem je nekdo vrgel v puščico bankovec za 1000 funtov, t. j. 275.000 dinarjev.

★

V Baltimore imajo spomenik Adamu.

★

Brusilci dijamantov, ki pridejo v London po nebrušene kamne, ostanejo dalj časa v temnem prostoru, da se jim privadijo oči. Potem gredo šele na delo.

★

Na svetu je osem dežel, ki nimajo železnice. Te so: Albanija, v Evropi je ta dežela edina, v Aziji pa: Afganistan, Asir, Bhtan, Nepal, Oman, Ymen; potem pa še Liberia na zahodni obali Afrike.

★

Najhujši mraz v Angliji je bil v zimi 1863—4, ko je bil led na Temzi debel 11 col ali 27 centim. Od mraza so se hraslova drevesa razklala.

RADIO potrebščine
v največji izbiri stalno v zalogi pri
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Gospodarstvo

Nazadovanje izvoza v februarju.

Statistični oddelek ravateljstva carin objavlja statistiko izvoza za mesec februar. V tem mesecu smo izvozili 321.628 ton v vrednosti 455.404.918 Din napram 345.873 ton v vrednosti 514.931.664 Din v februarju preteklega leta (odnosno 313.564 ton v vrednosti 693.019.742 Din v februarju 1925).

Naš izvoz v februarju je torej v primeri z izvozom v februarju preteklega leta znatno nazadoval, po teži za 7.0 odstot., po vrednosti pa za 11.5 odstot. V primeri z izvozom v februarju 1925 pa je vrednost našega izvoza v februarju t. l. nazadovala za 237.6 mil. Din ali 35.6 odstot. Po izkušnjah preteklih let smo sicer načunali z dejstvom, da bo naš izvoz v januarju in februarju slabši, vendar pa z ozirom na zboljšanje izvoza v tretjem četrtletju pretek. l. ni bilo pričakovati nazadovanja v tolikem obsegu.

Največ smo v februarju izvozili gradbenega lesa (60.6 mil. Din), koruze (52.5 mil. Din), živih svinj (40.0 mil. Din), jaje (35.6 mil. Din), žive govede (30.1 mil. Din), svežega mesa (20.8 mil. Din), surovega bakra (19.5 mil. Din), ostalega žita (10.0 mil. Din), suhih sliv (7.5 mil. Din), pšenice (7.4 mil. Din) itd. Kakor v januarju, tako je tudi v februarju primanjkljaj pripisati nazadovanju izvoza žita. Tako smo lani v februarju izvozili 1739 vag. pšenice v vrednosti 53.2 mil. Din, letos pa le 248 vagonov v vrednosti 7.4 mil. Din; koruze smo lani v februarju izvozili 5113 vag. (70.0 mil. Din), letos pa 3239 vag. (52.5 mil. Din). Tudi izvoz jaje je po količini, še bolj pa po vrednosti nazadoval. Edino glede izvoza svinj moremo zaznamovati znaten napredek in sicer od 15.7 mil. Din na 40.0 mil. Din; ta napredek smo opazili tudi v prejšnjih mesecih.

V posameznih mesecih preteklega leta se je vrednost našega izvoza gibala sledeče: februar 1926 514.9, marec 686.1, april 812.8, maj 745.7, junij 612.2, julij 452.0, avgust 541.0, september 649.2, oktober 818.9, november 796.2, december 622.6, januar 1927 483.8, februar 455.4 mil. Din. V februarju se je vrednost našega izvoza približala najslabšemu mesecu preteklega leta, to je juliju, ko smo izvozili le za 452.0 mil. Din.

»Kmetijska družba« v LJUBLJANI in MARIBORU nudi udom po konkur. cenah: Lep semenski OVEŠ, »Ligovo«, lepo semensko sivo AJDO, dalje pri, žetkom aprila izvirni semen. KROMPIR »Alma«, »Firoške«. Modra GALICA 89%, 100% čista, jamčeno odgovarjajoča strojem predpisom novega pravilnika o uvozu sredstev za uničevanje rastlinskih škodljivcev in boleznih. — Skrajne cene so objavljene v »Kmetovalcu«. 2343

Poziv vinogradnikom!

Vinogradniki iz cele Slovenije se ponovno opozarjajo na ustanovni občni zbor Vinarskega društva v Mariboru, ki se vrši dne 2. aprila t. l. ob pol 11 v Mariboru na vinarski šoli.

Splošna kriza vinogradništva je prikipela do vrhunca. Zlasti kruto jo občutimo mi, slovenski vinogradniki, ki trpimo ne samo zaradi nemogućnosti izvoza vina, temveč najbolj radi preplavljenosti našega domačega vinskega trga s cenejšimi južnimi vini in vednega naraščanja davkov na vinski produkt. Država, okraj, občine, vse smatra vino za objekt, ki se lahko obdavčuje in naklada z raznimi trošarinami do onemogućnosti, in če bo šlo tako naprej, ni več daleč čas, ko bodo na vino navedeni davki in doklade daleč presegali cene, ki jo dobi producent za svoj produkt. Vino postaja radi tega za potrošnika vedno dražje in dražje in ni se prav nič čuditi, da pada konzum od leta do leta.

Posledica vsega tega je, da cene vinu, ki jih doseže producent, stalno padajo in bodo ob prvi obilnejši vinski trgatvi tako močno padle, da ne bodo niti od daleč krije pridelovalnih stroškov. S tem bi bila usoda našega vinarstva zapetena.

Le ena rešitev je mogoča! Združimo se vsi vinogradniki! Strmimo se v močno, neprodirljivo vrsto! Osnujemo si močno, na desetisoče broječo armado! Na ta način nam mora uspeti, da rešimo zamožnost situacijo.

Končno ne smemo pozabiti, da ogroža naše vinarstvo poleg že naštetih zaprek tudi kvaliteta kriza naših vin. Eje rešitev je mogoča le potem močne organizacije vinogradnikov.

Da si sestavimo natančen načrt za naše delo, vas kličemo na uvodoma omenjen ustanovni občni zbor Vinarskega društva v Mariboru.

Priljubljeni odbor za ustanovitev Vinarskega društva v Mariboru

Slovenija dobi podružnico Državne hipotekarne banke. Upravni odbor Državne hipotekarne banke je na svoji zadnji seji sklenil ustanoviti glavni podružnici v Zagrebu in Ljubljani in podružnici v Osijeku in Banjaluki. Podružnica v Ljubljani in Zagrebu naj se ustanovi takoj, ostali dve pa pozneje. Po informacijah »Trgovinskega glasnika« namerava Državna hipotekarna banka v najkrajšem času kupiti za podružnici v Ljubljani in Zagrebu primerna poslopja in razpisati nalečaj za uradniška mesta pri teh podružnicah.

Državni gozdovi prinašajo naši državi prav malenkostne dobičke, čeprav odpade od celokupne gozdne površine od 7.4 milij. ha nič manj kot 4 milij. ha na državne gozdove. Edino gospodarstvo državnih gozdov v Sloveniji je razmeroma rentabilno, kajti 20.000 ha državnih gozdov v Sloveniji je dalo l. 1924 državi 4.0 milij. Din, med tem ko je 40krat večja površina državnih gozdov v Srbiji dala državi le 3.2 milij. Din.

Narodna banka namerava znižati eskomptno obrestno mero? Član upravnega odbora Narodne banke Andrija Radović je izjavil, da se bo na prihodnji seji upravnega odbora razpravljalo predvsem o vprašanju obrestne mere. Kakor znano je Narodna banka pred dobrim mesecem sklicala anketo o tem vprašanju. Na tej anketi so zastopniki bank zavzeli svoje stališče. Sedaj namerava Narodna banka kot prva znižati obrestno mero in nadalje zahtevati, da isto store tudi banke. Če banke tega ne bi hotele storiti bi Narodna banka zahtevala od vlade, da jih k temu prisili.

Konkurza je razglašena o imovini Miloša St. moniča, trgovca v Sevnici (roki: 13. aprila, 10. maja in 25. maja).

Trgovski register. Vpisala se je nastopna tvrdka: Stavbna tehnična pisarna »Tehna«, družba z o. z. v Ljubljani.

Občni zbori. 20. aprila se vrši v prostorih Zadrugne gospodarske banke v Ljubljani občni zbor »Tovarne klobukov« Sešir d. d. v Škofji Loki; 26. aprila v prostorih Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani občni zbor »Tovarne verig d. d.« v Lesah pri Bledu; 22. aprila pa občni zbor »Centralne vinarne d. d.« v Ljubljani.

Nov carinski tarif v Romuniji. Nov romunski carinski tarif, v katerem je veliko število carin. postavk znatno povišanih, stopi s prvim aprilom v veljavo. Istočasno bo carinski tarif predložen parlamentu v odobritev.

Pogajanja za ureditev ruskih predvojnih dolgov. Med Francijo in Rusijo se vršijo pogajanja radi ureditve ruskih predvojnih dolgov. Diference obstajajo sedaj edino glede višine povprečnega letnega odplačila (Rusija nudi 55, Francija zahteva 80 milij. zl. frankov v 62 letih), glede razlastitve privatnega imetja Francozov in končno glede posojila, ki ga zahteva Rusija kot predpogoji za ureditev tega vprašanja.

Stanje Narodne banke z dne 22. marca t. l. (Vse v milijonih Din; v oklepaju razlika napram stanju z dne 15. t. m. Aktiva: Kovinska podlaga 407.5 (— 24.7), posojila na menice 1.089.0 (— 18.3), na vrednosne papirje 226.6 (— 0.7), saldo raznih računov 614.6 (— 210.6), pasiva: bankovci v obliki 5.469.1 (— 49.4), državne terjatve po raznih računih 177.4 (— 148.7), obveznosti po žiru 481.7 (— 15.1), po raznih računih 167.3 (— 41.1). Ostale postavke so ostale neizpremenjene.

Borza

Dne 28. marca.

DENAR.
Zagreb. Berlin 13.5245—13.5545 (13.535 do 13.54), Italija 259.31—261.31 (261—261.75), London 276.20—277 (276.625 den.), New York 56.75—56.95 (56.85 den.), Pariz 223—225 (223—223.75), Praga 168.30—169.10 (168.75), Dunaj 8.006—8.036 (8.02 den.), Curih 10.94—10.97 (10.955), Amsterdam 22.80—22.86.

Curih. Belgrad 9.13 den. (9.13 den.), Budimpešta 90.70 den. (90.70 den.), Berlin 123.29 (123.40), Italija 23.95 den. (23.875 den.), London 25.25 bl. (25.25 bl.), New York 519.75 den. (519.875 bl.), Pariz 20.36 bl. (20.36 den.), Praga 15.395 (15.3925)

den.), Dunaj 73.10 den. (73.15 bl.), Madrid 93.05 den. (93.10 den.), Bukarešt 8.42 den. (8.35 den.), Sofija 3.76 den. (3.765 bl.), Varšava 57.95 den. (57.95 den.), Amsterdam 208 bl. (208.12), Bruselj 72.25 den. (72.25 bl.), Kopenhagen 138.60 (138.62), Dunaj. Devize: Belgrad 12.46, Kodanj 189.25, London 34.48, Milan 82.07, New York 709.5, Pariz 27.81, Varšava 79.10. — Valute: dolarji 707.50, angleški funt 84.45, francoski frank 27.81, lira 32.72, dinar 12.44, češkoslovaška krona 20.98.

Praga. Devize: Lira 155.97, Zagreb 59.22, Pariz 182, London 168.37, New York 83.61.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7 odst. invest. posoj. 86—87, vojna odškodnina 844—846, zas. avni listi 20—22, kom. zadolžnice 2—22, Celjska 195—197, Ljublj. kreditna 150 den., Merkanila 99—100, Prastredion 850 den., Kred. zavod 16—170, Strojne 45 den., Trbovlje 410 bl., Vevče 120 bl., Stavbna 55 do 65, Sešir 104 den.

Zagreb. Agrarne obveznice 54—54.50, 7 odst. invest. posoj. 87—87.50, vojna odškodnina 337.50 do 339, Hrv. esk. 104.50—105, Kred. 99—95, Hipobanka 64.50—65, Jugobanka 104—104.25, Prastredion 850—855, Ljublj. kreditna 150—152, Drava 515, Isis 46—47, Sečerača 467.50—470, Guimann 278—295, Slavex 110—120, Slavonija 28—29, Trbovlje 420—435, Vevče 135—145.

Dunaj. Don.savska-jadr. 82.20, Alpine 46.50, Greinitz 6.90, Kranjska industrijska 51.50, Trbovlje 56, Hrv. esk. 13.90, Leykam 12.85, Mundus 150, Slavonija 8.70.

BLAGO.

Ljubljana. Smreka jelka: hlodi 4 m, I, II, monte 180—210, hlodi od 4 m naprej 220—250, brzojavni drogi 200—260, bordonali merkantilni 260—320, trami merkantilni 200—250, škorete 10 m podmerne 560—580; Bukev: deske plohi naravn ostrižbi 600—900, deske plohi parjeni ostrižbi 700—1150, deske plohi parjeni neobrobjeni 580—830, frizi parjeni 600—800, hlodi I 225—250, hlodi II, III 170—200; hrast: hlodi I 600—1000, hlodi II, III 350—450, deske plohi (Vse franko vagon nakladalna postaja).

Žito. Pšenica bačka 75 kg. 2—3 odstot. 355—365, oves bački 235—240, koruza bačka I 210—215, (Franko vagon (perileta) Ljubljana).

Tendencja: za les čvrsta, za deželne pridelke mlečnaki, žitjučki les 3 vagone, deželni pridelki 1 vagon.

Sport

Redni letni občni zbor sportnega kluba S. K. Javornik se vrši dne 3. aprila t. l. v prostorih restavracije Sevan na Rakeku.

SPORTNA NEDELJA.

V Ljubljani so se odigrale včeraj kljub zelo slabemu vremenu vse tri napovedane prvenstvene tekme. Hermes in Jadran sta igrala neodločno 2:2 ob odprtosti, obojestranski dobri in živahni igri. Ilirija je porazila Slavonija, ki razpolaga letos z daleko slabšim moštvom kot pretekla jesen, z rezultatom 9:1. Vodeči klub II. razreda Slavija je utrpel svoj prvi poraz v tekočem prvenstvu od Krakova v razmerju 0:1. Daljše poročilo o teh tekmah še prinesemo. — Prvenstvena tabela I. razreda se je po nedeljskih tekmah močno spremenila. Slovan je padel z 2. mesta na predzadnje, drugo mesto je zavzel Hermes, tretje Jadran. Primorje, ki je bilo včeraj prosto, je še vedno na zadnjem mestu.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 28. marca 1927.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		Visina pad. v m	Vreme
						ob opazovanju	v m do 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	75.3	8.8	91	NE 0.5	10	dež	7.4	11.2 7.7
	8	75.3	9.0	89	ENE 0.5	10	dež		
	14	75.1	9.6	81	ENE 4	10	dež		
	21	74.8	7.8	92	S 0.5	9	po dežju		
Maribor		75.2	11.0	86	NW 3	10		2.0	12 7
Zagreb		75.3	11.0	94	W 1.5	10	dež	1.0	12 8
Belgrad	8	75.5	15.0	56	SE 18	9			18 14
Sarajevo		75.0	16.0	49	S 3	5			19 13
Skopje		76.9	11.0	76	mirno	10			22 7
Dubrovnik		75.7	18.0	58	SE 7	7			
Split		75.3	15.0	74	SE 25	10	m. burno		17 15
Praga	7	75.0	8.0	mirno	10			1.0	13 7

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajsko vremensko poročilo za 29. marca: pusto vreme, semintja padavine.

Povpr. barom. nižji ko včeraj za 7.1 mm.

Sir H. Rider Haggard:

148

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prev. Jos. Poljanec

Razjahal sem in se podal k mlaki blizu ceste ter pogledal odsev svojega obraza. Bil sem v resnici zelo izpremenjen, težko da bi v njem spoznal obraz mladeniča, ki je pred kakimi dvajsetimi leti jeznil po tem griču. Oči so mi bile vpadle in jako otožne, po teze obraza ostro začrtane in v bradi in laseh je bilo več sivega kot črnega. Ako sem ga sam komaj spoznal, ali ga bodo drugi spoznali? Ali bo še sploh kdo živ, ki me je poznal? V dvajsetih letih umrle ljudi, drugi izginejo človeku izpred oči. Ali bom med vsemi živimi našel še kakoga prijatelja? Izza tistega časa, ko sem prebral pisma, katera mi je bil prinesel kapitan Bell, preden sem odjadril proti Hispanioli, nisem bil dobil nobene vesti o domu. Kakšne vesti so me čakale sedaj? Pred vsem pa, kaj je z Lilijo? Ali je že umrla, ali se je poročila?

Zajahal sem konja in odjezdil v rahlem diru zopet naprej tako, da sem pustil bungenaysko mesto na levi. V desetih minutah sem bil pri vratih jahalne poti, ki drži od norwiške ceste kake pol milje pod srtinim z gozdom poraščenim bregom v čigar zavetju stoji naša hiša v Ditchinghamu. Pri vratih je v poslednjih solnčnih žarkih postajal nek človek. Pogledal sem ga in spoznal. Bil je Billy Mins, prav tisti vaški norec, ki je bil svoje dni odvezal de Garcio, katerega sem bil privezal, da bi mogel na sestanek s svojo drago. Sedaj je bil že v letih in sivi lasje so mu viseli okoli vpadlega obraza; bil je tudi umazan in

oblečen v cunj; vzlic temu bi mu bil najraje padel okrog vratu in ga objel, tako sem bil vesel, da sem zopet videl človeka, katerega sem bil spoznal v mladih letih.

Ko me je zagledal, je prikrevsal ob palici k vratom, da bi mi jih odprl, in me z milim glasom prosil miloščine.

»Ali ne biva gospod Wingfield tukaj?« sem ga vprašal in pokazal po poti; srce mi je začelo močno vrtipati, ko sem ga vprašal.

»Gospod Wingfield, gospod, gospod Wingfield, kateri?« je odgovoril. »Stari gospod, ta je že skoraj dvajset let mrtev. Pomagal sem kopati njegov grob tam v cerkvi, res; pokopali smo ga zraven njegove žene — nje, ki je bila umorjena. Potem gospod Geoffrey.«

»Kaj je z njim?« sem vprašal.

»Tudi mrtev že dvajset let je tega ali pa še več; pil je in pil, da je umrl. In gospod Thomas je tudi mrtev za morjem je utonil, pravijo, mnogo let je že tega. Vsi so mrtvi! Vsi so mrtvi! Ej, ta je bil dobra duša, gospod Thomas; dobro se spominjam, kako je bilo, ko sem izpustil tujca ...« in začel je na dolgo in široko pripovedovati zgodbo, kako je bil pomagal de Garcii na konja itd.; nobena beseda ni pomagala, da bi ga pripravil do tega, da bi mi povedal še kaj drugega; venomer je brbljal o tem dogodku.

Vrgel sem mu nekoliko drobiža, izpodbodel konja, ki je bil že truden, in počasi odjadril po jahalni poti; iz peketa njegovih kopit so mi venomer zvenele starčeve besede na ušesa: »Vsi so mrtvi! Vsi so mrtvi!« Brez dvoma je bila Lilija tudi že na onem svetu, če pa ni bila, se je gotovo poročila, ko je prišel glas, da sem utonil v morju. Ker je bila tako zala in ljubka,

ji pač ni manjkalo snubcev; po drugi plati je bilo pa tudi neverjetno, da bi preživela ostalo življenje v žalovanju nad izgubo ljubezni svoje mladosti.

Kmalu je stala naša hiša, Lodge, pred menoj; izpremenila se ni niti za pčico, samo bršljn in druge ovijalke so bile na sprednji strani pognale višje, malodane do strehe; v hiši so bivali ljudje, kajti bila je v dobrem stanju in dim se je vzdigoval iz dimnikov. Vrata so bila zaklenjena, nikjer ni bilo videti poslov; znočilo se je že in delo je bilo za tisti dan končano. Pustil sem hišo na desni in se podal proti hlevom, ki stoji v ozadju v bližini vrta na griču; a tudi tam so bila vrata zaklenjena; razjahal sem ne vedoč, kaj bi storil. Srce mi je tako vpadlo ob bojazni in negotovosti, da sem bil nekoliko časa ves zbeigan; pustil sem konja, da se je pasel po travi, kjer je bil, in odšel od začetka cerkvene steze ter se oziral po griču, kakor da bi čakal, da bi prišel kak človek.

»Kaj, ako bi bili res vsi pomrli, ako bi tudi nje več ne bilo?« Zakril sem si obraz z rokama in prosil Vsemogočnega, ki me je bil toliko let varoval, da bi mi prizanesel s to poslednjo grenkobo. Bil sem res potr od žalosti in čutil, da več ne morem prenesti. Ako mi je tudi Lilija bila izgubljena, potem — sem si mislil — bi bilo zame najbolje, da umrjem; žive duše ne bi imel, ničesar, na svetu, za kar bi bilo vredno živeti.

Take misli so mi rojile po glavi in trepetal sem kot list v vetru; ko sem se zopet ozrl kvišku, da bi se podal v hišo in izvedel od ljudi, najsi so bili kdorkoli, kako stoji stvar, se je popolnoma zmračilo in slavi so se oglašili blizu in daleč. Poslušal sem njihovo petje in ko sem ga poslušal, me je obšel nek spomin, katerega izpočetka nisem mogel doumeti.

Priporočamo »Citrilove knjižnice« v Mariboru: 8. zvezek: Otrci Duhica Roman. I. del 16 Din. 9. zvezek: Conan Doyle: V ljubki postavi. Roman 12 Din. 10. zvezek: Barnett: Živ pokopan. Povest 8 Din. 11. zvezek: Camelli: Improvi socialista (Od socialista do duhovnika). 16 Din. 13. zvezek: E. Lešnik: Sumi, šumi Drava. Crtica iz mariborske zgodovine. 5 Din. 14. zvezek: Ljubna: Slovenske gorice. 7 Din. KOL.

prostor, telovadnico, obalo in solneno kopel. Vrh tega je najela nemška nastanitvena komisija v neposredni bližini amsterdamskega stadiona šolo in nekaj sob v hotelu, da imajo sportniki takoj po tekmah priliko za odmor. Iz Zandvoorta v Amsterdam se bodo vozili z avtomobili, ki jih bodo pripeljali iz Nemčije tja.

Obedovali bodo Nemci v obeh hotelih, po navodilih nemškega gostilničarja in nemškega zdravnika. Kuhali jim bo nemški kuhar. Torej bo vse tako kot doma, najboljši pogoj za uspeh. Časnikarji, ki bodo hoteli stanovati skupaj s sportniki, bodo imeli iste znižane cene. Beremo, da hočejo tudi holandsko olimpijsko moštvo nastaniti v morskem kopališču. To nam najbolj jasno pove, kako prav so imeli Nemci, ko so se odločili za isti način nastanitve. Da se navadijo na holandsko podnebje, bodo prišli nemški sportniki že dober teden pred igrami v Zandvoort.

Sedaj smo pa prav radovedni, kaj je že ukrenil v tem oziru naš jugoslovanski olimpijski odbor. Pravijo, da tak odbor obstoji.

WIDE O NURMIJU IN PELTZERJU.

V Ameriki so spravevali Wideja, kaj misli o teh dveh velikih njegovih tekmecih. Dejal je: Nurmij je največji tekač sveta, ni nič nazadov. Ko je lani v Berlinu tekkel proti meni in Peltzerju, je tekkel pač na razdalje, v katerih sva midva najboljša. Pri prihodnjih olimpijskih igrah bo Nurmij isti, kot je bil svoj čas. Vem, da morem premagati Nurmija na razdalje, ki so »moje«, to se pravi, na 3000 m in na 2 milj (3218,86 m).

Dr. Peltzer je med četrtil milije in med milije (1 milja je 1609,33 m) zelo nevaren tekmeč. Najnevarnejši je na pol milje — v tej razdalji ima tudi svetovni rekord, z 1:51,6. Dobro se je držal v septembru proti Nurmiju in proti meni. Ne podcenjujem ga, a tkrat, ko je zmagal Peltzer na 1500 m, sem mislil samo na Nurmija. Ze sem ga znehtel, Nurmija namreč, cilj je bil pred menoj, in svest sem si bil, da sem zmagal. Tu pa pride Peltzer za menoj. Prav zelo nevaren spurt ima ta Nemec. Zdelo se mi je, kot da se pelje mimo mene. Ko me je tako presenetil, nisem imel več tiste moči, da bi ga prehitel. Premagal je Nurmija, mene in svetovni rekord, tekkel je 3:51, jaz 3:51,8. Nurmij je prišel za menoj. Ne verjamem, da bi še kakšen tekač mogel s Peltzerjem na te razdalje spurtati. Edina možnost, da ga premagam, je ta, da mu takoj po startu odbežim, da spravim tekoj v začetku nekaj razdalje med njega in med mene. Če pa pride v ravni črti na isto višino z menoj, je izredno močen. Tedaj mu kaj težko slediš, pogosto menja.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20 uri zvečer.

Torek, 20. marca: GLEDALIŠKA PREDSTAVA GOJENCEV TRGOVSKE AKADEMIJE. Izven Sreda, 30. marca: Zaprtlo.
Četrtek, 31. marca: UGRABLJENE SABINKE. C. Petek, 1. aprila: TI IN JAZ. Red E.
Sobota, 2. aprila: Predstava pomladka Rdečega križa I. drž. gimn. v Ljubljani.
Nedelja, 3. aprila ob 15. uri pop.: DANES BOMO TICI. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Torek, 20. marca: Zaprtlo (generalka).
Sreda, 30. marca: EROS IN PSYCHE. Premijera. Red D.
Četrtek, 31. marca: TAJDA. Red A.
Petek, 1. aprila: Zaprtlo.
Sobota, 2. aprila: ORLOV. Opereta. Izven.
Nedelja, 3. aprila: ORLOV. Opereta. Izven.

Mariborsko gledališče

Torek, 29. marca ob 20: MADAME BUTTERFLY. Abonma A.
Sreda, 30. marca ob 20: UCITELJICA. Abonma C. Premijera.

Ljudski oder

v Ljubljani

Sobota, 2. aprila ob 8. uri zvečer: PASIJON.
Nedelja, 3. aprila ob 2. uri pop.: PASIJON.

Izpred sodišča

Boj za pokojnino. Včeraj se je vršila pred četrtnim vzklicnim sodiščem deželnega sodišča ljubljanskega zanimiva obravnava, pri kateri je šlo za odtegnjeno pokojnino. Železničar M. H. je bil svoječasnno upokojen in sicer kot »strokovnik«. Pri upokojitvi je namreč ugotavljal, da je služil kot izučeni tapetnik, da je napravil tudi predpisano skušnjo in bil imenovan za »strokovnika«. Šel je kot tak po večletnem službovanju v pokoj in je dobival tej stopnji primerno pokojnino in poleg tega še 40 odstot. invalidnino. Kar naenkrat pa so mu nakazali mesto 762 Din samo 492 Din — s pripombo, da nima pravice do pokojnine »strokovnika«, marveč je opravičen zahtevati pokojnino le kot navadni strokovni delavec. Ta ukrep je opravičila železniška uprava s tem, da je upokojila svoječasnno moža le na podlagi usmenih podatkov, in sicer radi tega, ker so bili takrat še vsi kvalifikacijski spisi naših železniških uslužbencev na Dunaju. Sedaj pa so po teh spisih ugotovili, da je bil mož 52 tednov na bolniškem dopustu, da je dobival provizijo in je tudi res delal izpit za »strokovnika«, toda z negativnim uspehom. — Mož je vložil več prošnje, toda vse zaman. Tožil je nato železniški sklad za diferenco in je zahteval 1800 Din za nazaj in sicer le to kar so mu sedaj odtegnili. Pri prvi obravnavi je sodnik njegov tožbeni zahtevek zavrnil in ga je obsodil v povračilo preveč vplačanih zneskov in plačilo stroškov in sicer iz razloga, češ da kažejo vsi spisi in knjige, da je bil v službi le kot pleskar in ne kot »strokovnik«. — Mož se je pritožil, češ da se mu godi krivica in on ne more kaj za to, če z Dunaja vrtnjeni spisi niso morda popolni. Toda senat njegovemu prizivu ni mogel ugoditi, kor mož svojih trditvev morda res samo valed pomanjkanja spisov — vendar le ni pravnoveljavno mogel dokazati.

Poizvedovanja

Izgubljena je bila v soboto popoldne od Ljubljane do Domžal vreča odpadkov usnja. Pošten najditelj naj prijavi proti nagradi Ivanu Grošelj, Aljaževa cesta 3, Ljubljana VII.
Utičelica je izgubila uradniško železniško legitimacijo na Karloški ozir, Dolenski cesti. Pošten najditelj naj jo izroči proti nagradi na poltici.

MALI OGLASI

Vsake drobna vracica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 lin. Oglas nad deset vratil se računa po višji. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Kmečka kuharica

in kmečke gostilne natakara, v kuhinjo dobro izurjena, starejša, išče službe v gostilni ali kuhinji. Vajena je nekoliko tudi šivanja. Službo nastopi takoj ali pozneje. Odprihi dopisov ne sprejema. Naslove sprejema uprava »Slovenca« pod šifro: »Kuharica-natakara« števil. 2276.

Proste službe

KROJAČE za veliko in malo delo sprejme Oblasčinska ČEH, Trebnje (Slovenija). Nastop takoj. Hrana in stan istotam!

Služba ORGANISTA in CERKVENIKA

se o sv. Jurju odda pri župni cerkvi na TRSTENIKU nad Kranjem. Plača: okoli 70 mernikov raznega žita, žolnina in prosto stanovanje, tudi nekaj drv. 2230

HLAPCA

neozjenjenega, v starosti 40—50 let, zanesljivega in poštenega, za kmetiško delo iščem. Plača po dogovoru. — Gostilna pri »Zorc« v Kranju.

Laborantinjo

staro približno 20 let, dobro odgojeno, ki ima čistiti lekarno in opravljati vsa pomožna dela v lekarni (tudi začetnico), sprejemem takoj. Dobra plača, hrana in stanovanje. Sprejme se samo stalno moč! Predstaviti se je osebno ali pa pisмено takoj. Lekarna Mr. Hočvar, Vrhnika.

Učenka

se takoj sprejme v modni trgovini Srečko Vrščič, Ljubljana, Selenburgova 3 Hrana in stanov. v hiši!

10 GOZDNIH DELAVCEV

se sprejme takoj v delo. Povpraša se pri g. Markoviču, mizar, Trbovlje.

Deklico

za vsa hišna dela, ki zna nekoliko kuhati, sprejme v Sarajevu (Bosna) mala rodbina. Naslov in pogoji se izvedo v upravi lista pod številko 2327.

Stanovanja

Sobo za 2 gospoda oddam. Naslov v upravi pod števil. 2351.

V najem

Lokal primer. za gostilno (še vplejan vinotok) ali trgovino se odda v najem. Naslov v upravi pod števil. 2352.

Iščem 2-3 sobe

primerne za pisarniške namene. Biti morajo v središču mesta; prednost ima bližina »Mestnega doma«. Ponudbe z navedbo najemnine sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod šifro »Ugodno« števil. 2222.

Posojila

Katera gospa ali gospe spodična bi pomagala takoj iz denarne stiske drž. poduradniku s par tisoč Din? Vrne v kratkem z visokimi obrestmi. Cenj. ponudbe na upravo pod: Vedna hvaležnost 2340.

Inserirajte

v

»Slovencu«!

Kdo kupi?

Krompir

SEMENSKI, iz škofjeloške okolice, nudim. Cena po dogovoru. — IVAN AVGUŠTIN, Škofja Loka.

Ementalski sir

na debelo in drobno, v poljubnih množinah nudi »Mlekarska zadruga« v Kostanjevici.

Tovorni avto Fiat

poldrugotona, v dobrem stanju, se ugodno prodaja. — A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 5.

KROMPIR

zgodnji, roza, dobite v sredo zjutraj na Kromkovem trgu. 2324

Dražba POSESTVA

se vrši 3. aprila ob 1. uri: Hiša z gospodar. poslopjem v najboljšem stanju, z elektriko, njive, gozdi in sadni vrt, okrog 12 oralov, vse v ravnini. Natančna pojasnila daje lastnik Janez Jenko, Sp. Bernik 33, p. Cerklje pri Kranju. 2339

KONTRABAS

za 850 Din naprodaj. — Janko Gregorec, Selenburgova ulica 4, Ljubljana.

NAPRODAJ

pisarniški inventar pri »Žitnem zavodu«, Kromkov trg 10, I. nadstropje.

Kdo proda?

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah — kerne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica števil. 3

KUPIM HIŠO s posestvom ali brez v Litiji ali Smartnem. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Malo posestvo« 2335.

RAZPISUJEMO

dobavo 20.000 komadov zidne opeke

in 5000 kom. STRESNE opeke. — Ponudbe do 9. aprila 1927. Več pri: Direkciji držav. rudnika Zabukovca, p. Griže.

Plaša obrt

SADJEVEC

brušovec, jabolčnik, razposilja OSET, Maribor, Narodni dom, »Štajerska klet«. 1283

D. M. C.

Največja zaloga.

SARAJEVO, Prestolonaslednika Petra 26.

Foto M. Japelj

Maribor
Aleksandrova c. št. 25/III.
nudi lepe slike in zelo poceni.

SALAMA la.

zimska, kakor tudi mašč, slanina, šunka a la praska, mortadela a la Bologna, krakovska, tirolska salama, gōtinger in lovska, kranjske klobasice itd. razpošiljam s pošto in železnico. Cenik na zahtevo brezplačno. Iščem ZASTOPNIKA za Slovenijo. — MILIVOJ PUTNIK, tvornica salam, suho-mesne in masne robe, BELA CRKVA (Banat). 2314

Sadno drevje!

Prvovrstne JABLANE in HRUSKE oddaja drevesničar STOPAR - Velenje.

Oglejte si

svilen KLOBUKE in SLAMNIKE

od 100 Din naprej samo v modnem salonu STUCHLY - MAŠKE Ljubljana, Židovska ul. 3. Popravila se sprejemajo.

»Tobačna tovarna« v Ljubljani

razpisuje na dan 30. aprila t. l. ob pol 11. uri ponovno ustmeno licitacijo za prodajo sledečega materiala:

Ca. 1200 kg odpadkov od konopcev,
ca. 200 kg odpadkov od motvoza iz prediva,
ca. 1200 kg odpadkov od konopcev iz jute,
ca. 450 kg odpadkov od jutnega platna,
ca. 500 kg odpadkov od domačega platna,
ca. 200 kg odpadkov od trojnika,
ca. 2150 kg odpadkov od jutnih niti,
ca. 10.000 kg odpadkov od bele lepenke,
ca. 40.000 kg odpadkov od ružave lepenke,
ca. 24.000 kg odpadkov od mešanega papirja,
ca. 1000 kom. slamn. ambalaže od duvan, bal,
ca. 40 sodov od olja,
ca. 160 praznih zabojev.

Interesentom-tuzemcem je vložiti do 10. ure dneva licitacije kavgijo v iznosu Din 1000.—, inozemcem Din 2000.— v gotovini ali držav. papirjih pri blagajni tobačne tovarne v Ljubljani.

Razpisani material, kakor posebni pogoji so na vpogled v ekonomatu tob. tovarne v Ljubljani.

Iz pisarne ekonomata tobačne tovarne v Ljubljani, št. 64/12 ex 1927.

Priporočam veliko zalogo

modrocev,

otoman — vsakovrstnih mrež, zložljivih postelj, divanov itd. — Velika izbira žime, afrika (See-gras), vedno v zalogi in najcenejše prodaja

Franc Jager

tapetnik, Ljubljana, Sv. Petra nasip 29 — poleg Zmajskega (prej mesarskega) mostu. 1305

Modni salon

P. Barborič

Mestni trg 7

priporoča bogato zaigo

svilen. klobukov

in slamniov

od 80 Din na »rej do naj-finejše izvrbe

Preroblikovanja

slamniov

in popravitia

točno in najceneje.

Pšenično moko

najboljših mlinov nudi najceneje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

A. VOLK, Ljubljana

Resnjova cesta št. 24

Vsako sredo in soboto se oddajajo

RAZNA OBLAČILA

v barvanje in čiščenje za Antona Wagner, barvar, Radovljica. — Sprejema: A. PREZELJ, krojač — Gosposvetska cesta 16.

Poziv!

Stranka, ki je kupila l. 1923 frotiraste brisače v trgovini gosp. Železnikarja na »Marijinem trgu« v Ljubljani, naj blagovoli naznaniti svoj naslov na upravo lista pod: 2338.

temu možu

vidi se

da nosi

Palma

potpetnike.

Veščega zastopnika

za Ljubljano in okolico išče:

Tvornica likerjev, žganjarna

in trgovina vina na debelo.

Oziralo se bo samo na strokovnjake. — Ponudbe naj se pošljejo: »Jugoslovenskom Rudolf Mosse« d. d., Oglasi zavod, Zagreb, Gajeva ulica broj 1, pod »V. S. B.«

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani:

Domači vrt

Kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo

Priredil M. Humeč

Cena Din 33.—, vezano Din 40.—

ŽIVINOREJCI!

Zdravite svojo živino od »DISTOL«-om metljivosti z

edinim potrjenim zanesljivim sredstvom, preden vam pogine, ker boste sicer ostali

brez živine za oranje

Od ministrstva za narod. zdravje predpisane cene: mala kapsula (za ovce) . . . Din 3.50

velika kapsula (za govedo) . . . Din 10.50

Dobivajo se v lekarnah.

Jemljite samo one kapsule, na katerih je utisnjena beseda »DISTOL«, ker samo tak je pravi »Distol«, ki sigurno učinkuje, in to še celo pri govedu, ki je že zapisano poginu. — V lastnem interesu uporabljajte predpisane doze in ne kupujte potvorb. »KASTEL« D. D., KARLOVAC.

polg trgovine Schneider & Vetrošek

ORIENT D. D.

Najcenejše kupite

olinate in suhe barve, lake, finež, terpentini, prašno olje ter vse slikarske in pleskarske potrebščine pri trvdiki

Hmeljarji, pozor!

V Savinjski dolini v vranskem okraju je zaradi družinskih razmer takoj

naprodaj dvoje lepih posestev

za gčjitev hmeljarstva ter živinoreje in sicer:

Prvo posestvo obsega 35 oralov, arondirano, obstoječe iz 25 oralov samih lepih njiv ter 4 oralov zaraščene gozda in 6 oralov travnikov. Vse poslopje: lepa hiša, gospodarsko poslopje, svinjaki in šestokenski kozolec je še skoraj novo.

Druge posestvo obsega 75 oralov z gospodarskim poslopjem in sicer: okoli 20 oralov lepe, ravne zemlje za njive in travnike, 20 oralov zasajenega smrekovega gozda, ostanek pa lepo, debelo bukovje. — Naslov v upravi lista pod števil. 2262.

Natečaj za mesto kapelnika.

»HRVATSKA GLAZBA V SARAJEVU« razpisuje natečaj za mesto kapelnika za godbo na pihala in zbor na lok pod sledečimi pogoji:

1. Plača po pogodbi, 2. vzdrževanje poduka vseh delavni dan od 7. do 9. ure zvečer.

Sposobni reflektanti z večletno prakso in doslej doseženimi dobrimi uspehi naj pošljejo svoje dokumentirane ponudbe na upravo »Hrvatske Glazbe« v Sarajevu (Napredkova palača), najdlje do 15. aprila 1927.

ODBOR.